Czytelnia czasopism
w Białymstoku

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

Gazeta Współczesna

DZIENNIK POLSKIEJ JEDNOCZĄCEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 179 (9436) Białystok — Łomża — Suwałki, wtorek, 8 września 1981 r. Nakład 141.840 A Cena 2 zł

wiadomości dnia

Wielka Wstęga Orderu Zasługi PRL dla T. Żiwkowa

▲ *WARSZAWA — Rada Państwa PRL nadała sekretarzowi generalnemu KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej, przewodniczącemu Rady Państwa Ludowej Republiki Bułgarii Todorowi Żiwkowowi Wielką Wstęgę Orderu Zasługi PRL z okazji 70-lecia jego urodzin oraz w uznaniu zasług w rozwijaniu i umacnianiu braterskiej przyjaźni między narodem polskim i bułgarskim.*

Mudżahedini zajęli konsulat irański w Londynie

▲ *LONDYN — Grupa kilkudziesięciu młodych Irańczyków wdarło się w poniedziałek do konsulatu irańskiego w Londynie i przez kilkadziesiąt minut okupowała dwa piętra budynku. Anonimowy rozmówca w rozmowie telefonicznej z redakcjami londyńskimi poinformował, że akcja została przeprowadzona przez muzahedinów ludowych i jej celem jest zaprotestowanie przeciwko represjom w Iranie. Policja dokonała aresztowań.*

Nowy strajk głodowy w Maze

▲ *LONDYN — Kolejny bojownik Irlandzkiej Armii Republikańskiej (IRA) 25-letni John Pickering rozpoczął w poniedziałek strajk głodowy w więzieniu Maze koło Belfastu.*

Powódź w Chinach

▲ *PEKIN — W Pekinie poinformowano, że w wyniku powodzi w prowincji Szansi zginęły 764 osoby. 920 osób zginęło w lipcu i sierpniu w wyniku powodzi w Syczuanie.*

Kolejna prowokacja Haddada

▲ *BEJRUT — Rzecznik sił pokojowych ONZ w Południowym Libanie (FINUL) oskarżył w niedzielę oddziały majora Saada Haddada o poważne pogwałcenie porozumienia o zawieszeniu broni na południu Libanu. Separatysta major Haddad, wspierany przez Izrael, stworzył wzdłuż granicy z Izraelem „wolne państwo libańskie" — jego oddziały kontrolują 10 pas ziemi o szerokości do 10 km.*

Rzecznik podał, że żołnierze Haddada dwukrotnie ostrzelali z moździerzy stanowiska kontyngentu holenderskiego w wiosce Jaarr. Na wioskę spadło 6 pocisków. Brak doniesień o ofiarach.

Zdaniem obserwatorów była to najpoważniejsza prowokacja od chwili ogłoszenia zawieszenia broni w dniu 24 lipca br.

Rolnicy z Perlejewa dla robotników

Półtorej tony mięsa dla pracowników „Ursusa"

(Inf. wł.). Informowaliśmy już o akcji zbierania kartek na mięso wśród rolników gminy PERLEJEWO z przeznaczeniem dla pracowników „Ursusa" pod Warszawą. Wczoraj prezes WZKiR w Łomży — Janusz Redlin powiedział nam, że przed kilkoma dniami delegacja związkowców z Perlejewa na czele ze ZBIGNIEWEM MAĆKOWIAKIEM — przewodniczącym GZKiOR — odwiedziła robotników „Ursusa" i przekazała im bony na zakup 1500 kg mięsa i przetworów. (haka)

Za 2 dni skup ziemniaków

Nasza nadzieja w dobrych plonach

Szacunek zbioru: 3,6 mln ton ▩ Płacimy po 400 zł za 100 kg ▩ Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego w Łomży na pełnych obrotach

(INF. WŁ.) Żniwa są praktycznie zakończone, za pasem mamy wykopki ziemniaków i buraków. Będą to wykopki na dziei na dorodne ziemniaki, na wystarczającą ilość krochmalu, glukozy, frytek i pyz, a wreszcie — na cukier i jego przetwory — słodycze.

Na pierwszy ogień pójdą wykopki ziemniaków. Nasz region jest krajowym potentatem ich uprawy — mamy kartofle na powierzchni ok. 180 tys. ha. Ostatnie szacunki mówią o plonach przekraczających 200 kwintali z 1 ha (np. Białostockie — ok. 210 q, Łomżyńskie — 200 q, co w sumie powinno dać zbiory w wysokości ok. 3,6 mln ton). W kraju natomiast — poinformował o tym na ostatniej konferencji prasowej w ub. czwartek wicepremier Roman Malinowski — zbierze się co najmniej 42 mln ton ziemniaków, tj. o 16 mln ton więcej aniżeli w 1980 r. Ta prognoza wydaje się jednak być bardzo skromną, wszak kartofle obrodziły bardzo dobrze.

W ostatnią sobotę przyglądałem się pracom wykopkowym prowadzonym przez rolników z gminy **MONKI** i **ZABŁUDÓW.** Rozmawiałem z kilkunastoma przypadkowo napotkanymi producentami (w wolną sobotę rolnicy nie próżnowali) i wszyscy twierdzili, że takie dobre plony zdarzają się raz na kilka lat.

Zapadła wreszcie decyzja w sprawie ceny skupu ziemniaków. Rada Ministrów ustaliła cenę minimalną na poziomie 380 zł za 100 kg, przy czym wojewodowie mają prawo tę cenę podwyższyć. I tak od 10 września, tj. od dnia rozpoczęcia skupu kartofli jadalnych (kłęby muszą mieć zrogowaciały naskórek, bo to jest warunek właściwego ich przechowywania) w województwach: białostockim, łomżyńskim i suwalskim obowiązuje cena 400 zł za 100 kg dostarczonych ziemniaków.

Powinno to zapewnić wykonanie planu skupu zakontraktowanych kartofli który wynosi: w Białostockiem — 85 tys. ton, a w Suwalskiem i Łomżyńskiem — po 10 tys. ton. Odbiorcami będą głównie wielkie aglomeracje miejskie na Śląsku i Wybrzeżu. Martwi handlowców, iż do dnia wczorajszego Trójmiasto, jeden z poważniejszych naszych kontrahentów, nie złożyło jeszcze oficjalnych zamówień.

Punkty skupu — po kilka w każdej gminie — są już praktycznie przygotowane do odbioru ziemniaków. Zgromadzono niezbędną ilość worków, etykiet, sznurka gotowe są magazyny. Handel wiejski gwarantuje odbiór wszystkich zakontraktowanych kartofli. O ile jednak rolnik zechce zakopcować ziemniaki i przetrzymać do wiosny, GS dopłaci 100 zł za każdy kwintal przechowanego surowca. W tym celu trzeba sporządzić specjalną umowę.

Rozpoczął się także skup kartofli przemysłowych. Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego w ŁOMŻY — powiedział nam wczoraj dyrektor, Eugeniusz Kluf — 3 bm. rozpoczęło przerób ziemniaków. Dotychczas przetworzono 3,7 tys. ton surowca na mączkę kartoflaną (plan produkcji — 14 tys. ton), glukozę (plan — 2 tys. ton do końca br.) i suszoną wycierkę (plan — 3 tys. ton). Do dnia wczorajszego zgromadzono 21 tys. ton ziemniaków na ogólną ilość 160 tys. ton przewidzianych do skupienia. Dyr. Kluf uważa, że tym razem nie powinno zabraknąć ani kartofli, ani poszukiwanych przetworów ziemniaczanych. (haka)

Nauczycielskie sprawy na forum ZG ZNP

WARSZAWA (PAP) — Na posiedzeniu Zarządu Głównego ZNP — Oświata, które obradowało 7 bm. w Warszawie, poddano krytycznej ocenie realizację uchwał zjazdowych związku dotyczących najżywotniejszych spraw oświaty i stanu nauczycielskiego.

Uwagę zebranych skupiła się głównie wokół zagadnień dotyczących Karty Nauczyciela, karty pracownika szkoły nie będącego nauczycielem, prac nad projektem rządowego programu poprawy warunków materialnych pracowników oświaty, poprawy warunków materialnych i socjalnych emerytów i rencistów.

W dyskusji wiele krytycznych uwag padło pod adresem resortu i samego związku — za zbyt opieszałe tempo prac nad tymi tak ważnymi dla oświaty sprawami.

Nawiązując do zmian zachodzących w programach nauczania mówiono o trudnościach związanych z ich realizacją, o potrzebie pomocy nauczycielom, zwłaszcza historii. Równocześnie podkreślano, iż obecne — zmienione i poprawione programy dalekie są od doskonałości i wymagać będą dalszych prac.

Wiele uwagi poświęcono sprawom zabezpieczania materialnego nauczycieli rencistów i emerytów zobowiązując związek do bardziej energicznych starań i wystąpień w tej materii.

Z niepokojem mówiono o sytuacji nauczycieli na wsi. Do istniejących trudności związanych z niełatwą pracą pedagogów w szkołach wiejskich dochodzą obecnie dotkliwe kłopoty aprowizacyjne, które pogarszają sytuację życiową pedagogów.

W uchwale występuje się o zakończenie prac nad Kartą Nauczyciela i wprowadzenie jej w życie z datą ważności od 1.9.'br.

Uchwała wyraża niezadowolenie z toku prac i sposobu konsultacji przez resort statusu prawnego pracowników nie będących nauczycielami.

W dalszym ciągu uchwały zarząd główny stwierdza, iż z zadowoleniem przyjmuje realizację pierwszego etapu rządowego programu poprawy warunków socjalno-bytowych pracowników oświaty i wychowania.

Spośród jedenastu cukrowni lubelskich pracuje od soboty pierwszych osiem. W cukrowni w Lublinie osiąga się już wydajność do 300 ton na dobę.
NA ZDJĘCIU pakowanie pierwszych partii cukru.
CAF — Jaśkiewicz — telefoto

Po tragedii w kopalni

Depesza kondolencyjna do przywódców CSRS

WARSZAWA (PAP) — W związku z tragiczną katastrofą górniczą w kopalni „Pluto" w północnoczeskim zagłębiu węgla brunatnego, I sekretarz KC PZPR Stanisław Kania, przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński i prezes Rady Ministrów Wojciech Jaruzelski wystosowali depeszę kondolencyjną do sekretarza generalnego KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji, prezydenta Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej Gustava Husaka i przewodniczącego rządu CSRS Lubomira Sztrougala.

Spotkanie L. Breżniewa z Le Duanem

MOSKWA (PAP) — W poniedziałek na Kremlu odbyło się spotkanie Leonida Breżniewa z sekretarzem generalnym KC KP Wietnamu Le Duanem, który przybył do Związku Radzieckiego z przyjacielską wizytą.

Zagraniczne towary dla Polski

BIAŁA PODLASKA (PAP) — Wśród kilkunastu tys. ton towarów, które rozładowano w ciągu ostatniej doby w „suchym porcie" PKP w Małaszewiczach (woj. bialskopodlaskie) znajdowały się radzieckie surowce i artykuły przemysłowe m.in. konserwy rybne, wina gronowe i cukier mleczny. Z Mongolii otrzymujemy natomiast mięso wołowe. Dzienne dostawy wynoszą 120 ton.

*

SZCZECIN (PAP) — Do szczecińskiego portu zawinęły z ładunkiem zboża zakupionego przez nasz kraj we Francji małe masowce szczecińskiego armatora Polskiej Żeglugi Morskiej „Warta" i „Wieluń". Równocześnie — jak informuje PZM — we francuskim porcie Rouen trwa załadunek zboża na pływający w jego Słotylli masowiec „Kopalnia Gottwald". W ten sposób Polska Żegluga Morska realizuje kontrakt na przewóz z Francji do Polski 300 tysięcy ton francuskiego zboża.

Wspólne posiedzenie sekretariatów KW PZPR i WK ZSL w Białymstoku

Wczoraj odbyło się wspólne posiedzenie sekretariatów KW PZPR i WK ZSL w Białymstoku. Omawiano następujące zagadnienia: działalność związków zawodowych w województwie, rozwój ruchu młodzieżowego, szczególnie w środowisku wiejskim, rola samorządu wiejskiego i działalność spółdzielczości na wsi. Dyskutowano też na temat perspektyw spółdzielczości produkcyjnej a także funkcjonowania administracji państwowej. Uzgodniono wspólne działania obu partii na szczeblu wojewódzkim i gminnym do końca br. Dużo uwagi poświęcono w tym kontekście polityce kadrowej. Do rozwiązywania poszczególnych problemów powołane zostaną komisje mieszane, złożone z członków PZPR i ZSL. (kg)

Trzeci dzień obrad zjazdu „Solidarności"

Jak pogodzić się z demokracją

—spory o statut związku

(Korespondencja własna „GW" z Gdańska)

Poniedziałkowe obrady I Krajowego Zjazdu delegatów NSZZ „Solidarność" skoncentrowały się na sprawie przyszłego funkcjonowania związku, jego struktury i mechanizmów współpracy poszczególnych szczebli — od komisji zakładowej do krajowej. Te podstawowe problemy reguluje statut. Dotychczasowy, który powstał w okresie tworzenia się organizacji nie w pełni odpowiada obecnym i przyszłym potrzebom. Dlatego też jednym z najważniejszych tematów Zjazdu jest dokonanie odpowiednich zmian.

Już w pierwszych głosach w dyskusji postawiono dwa konieczne do zrealizowania postulaty. Po pierwsze „Solidarność" musi zachować demokratyczny mechanizm funkcjonowania, po drugie — winna posiadać silną i wyposażoną w szerokie kompetencje władzę centralną. Wynika to z dwojakich zadań związku, bowiem z jednej strony winien on realizować najbardziej istotne sprawy ludzi pracy w zakładzie, z drugiej strony jako związek w skali kraju musi być partnerem władzy, kontrolować i egzekwować realizację umowy społecznej.

Temat ten znalazł się w sprawozdaniu Krajowej Komisji Porozumiewawczej. Jednym z najciekawszych było wystąpienie Jerzego Kropiwnickiego (region łódzki), który przedstawił następującą propozycję struktury wyborczej władz związku: przewodniczącego wybiera Zjazd, regiony deleguja swoich przedstawicieli do KKP, a KKP wybiera spośród swoich członków Prezydium — wykonawczy organ stale pracujący. Koncepcję tę poparł Karol Modzelewski (Dolny Śląsk), stwierdził on, że związek istnieje i rozwija się dzięki stałej wymianie poglądów, ścieraniu się różnych stanowisk. Wielu delegatów występowało przeciwko tendencjom centralistycznym, dlatego też z krytyką spotkało się wystąpienie Lecha Wałęsy, który zabrał głos w tej sprawie na sesji przedpołudniowej. L. Wałęsa stwierdził, że „Solidarności" potrzebna jest obecnie jak nigdy silna władza krajowa, związek spotyka się bowiem z wieloma zagrożeniami, próbami rozbicia jego jedności. Musi on szybko reagować na różne akcje władzy. Jakkolwiek ten sposób myślenia zyskał poparcie delegatów, to zanim przebrzmiały oklaski następny mówca, zresztą z regionu gdańskiego ostro skrytykował koncepcję wyposażonej w szerokie kompetencje władzy w związku. Lech Sobieszek powiedział: „...przywódców mieliśmy już dość", zaproponował on, by o wielu zasadniczych kwestiach decydowały samodzielnie zarządy regionalne. Następni delegaci akcentowali jednak, że „Solidarność" nie może być jedynie federacją poszczególnych regionów, bo wtedy, być może, nie będzie... solidarna.

Delegat regionu środkowowschodniego Waldemar Wesołowski apelował o silną władzę na górze z demokracją na dole. Mówił, że w tym kierunku winny iść zmiany w statucie. W chwili obecnej związek ma do wyboru trzy drogi: zajmować się tylko sprawami związkowymi w tradycyjnym rozumieniu, pójść na współpracę ze wszystkimi siłami społecznymi w Polsce, albo „wziąć wszystko w swoje ręce". Ponieważ dwie pierwsze koncepcje — stwierdził W. Wesołowski — odpadają z przyczyn niezależnych od związku, „Solidarności" pozostaje droga trzecia — zajmować się wszystkim, od warunków pracy aż po politykę społeczną, reformę gospodarczą, odrodzenie życia narodowego. Dlatego też statut NSZZ „Solidarność" winien być sformułowany w sposób ogólny tak, aby umożliwiał realizację wszystkich funkcji i działalność w każdej sytuacji. Koncepcję tę poparł Wiesław Chrzanowski — ekspert KKP, który był jednym z autorów dotychczasowego statutu. Wydaje się też, że zyska ona sobie na zjeździe wielu zwolenników. Na temat statutu delegacje regionalne i poszczególni delegaci zgłosili aż 300 propozycji zmian. Komisja statutowa na podstawie głosów w dyskusji oraz tych propozycji przedstawi projekt zmodyfikowanego statutu „Solidarności".

I Krajowy Zjazd Delgatów zwrócił się do Sejmu PRL o przeprowadzenie ogólnonarodowego referendum w sprawie kompetencji samorządów pracowniczych. Referendum takie — winno zostać przeprowadzone — zdaniem Zjazdu — przed uchwaleniem ustaw o przedsiębiorstwie państwowym i samorządzie. Zjazd postuluje, aby Sejm nie uchwalał tych ustaw w brzmieniu zaproponowanym przez rząd. W przeciwnym razie związek przeprowadziłby referendum własnymi siłami.

Delegaci wystosowali telegram do Związku Zawodowego Górników w kopalni „Pluto" w Czechosłowacji z wyrazami głębokiego i serdecznego współczucia dla rodzin tych, którzy zginęli kilka dni temu w katastrofie.

JERZY CHMIELEWSKI
MAREK KUSIBA

Agresja RPA w Angoli

LIZBONA, PARYŻ, LONDYN (PAP) — Mimo oświadczeń rządu w Pretorii o wycofaniu wojsk, które dwa tygodnie temu wtargnęły do Angoli, znajdują się one nadal w południowej części tego kraju. Do wniosku takiego dochodzą dziennikarze zagraniczni w Luandzie, dla których władze Angoli zorganizowały podróż w rejon napaści. Zdaniem dziennikarki AFP, Sylvie Kaufmann lotnictwo południowoafrykańskie wciąż panuje nad przestrzenią powietrzną na głębokość do 200 km w głąb Angoli, a w sobotę bombardowało obiekty cywilne i wojskowe w odległości nie mniejszej niż 200 km od granicy z Namibią.

Grupa dziennikarzy, w której znajdowała się Sylvia Kaufmann została ostrzelana przez samolot południowoafrykański na drodze wiodącej do miejscowości Cahama (130 km na północ od granicy z Namibią). Dwie rakiety wystrzelone z samolotu „Impala MK2" wybuchły obok grupy samochodów z dziennikarzami. Trzy osoby zostały ranne, w tym dziennikarz z BBC oraz dwóch żołnierzy angolskich, którzy towarzyszyli dziennikarzom.

W Cahamie dziennikarze przebywali kilka godzin i widzieli samoloty RPA krążące od czasu do czasu nad miejscowością. W chwili wtargnięcia do niej wojsk RPA liczyła ona ok. 1 tys. mieszkańców. Obecnie jest wioską — widmem, całkowicie opuszczoną przez mieszkańców.

Dowództwo sił zbrojnych Angoli podało, że od 23 sierpnia tj. od rozpoczęcia agresji, wojska angolskie zestrzeliły 10 samolotów i dwa helikoptery RPA. W Luandzie podano, że armia Afryki Południowej okupuje wciąż miasta — Ngiva (stolica prowincji Aunene), Cuamato, Mongua, Bumbe i Mupa (położone ok. 200 km na północ od granicy).

Trwa bunt więźniów w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (PAP) — W areszcie śledczym w Bydgoszczy trwa rozpoczęty w sobotę bunt więźniów, z których przeszło 150 w pierwszym dniu akcji zbiegło, część zbiegłych aresztantów zdołano zatrzymać, lecz większość z nich, w tym wielu niebezpiecznych przestępców, nadal przebywa na wolności.

Po nocnej przerwie wznowione zostały rozmowy prowadzone między specjalną komisją Ministerstwa Sprawiedliwości, a komitetem protestacyjnym więźniów, reprezentującym zabarykadowanych w zdemolowanym areszcie pozostałych aresztantów. Rozpatruje się kolejne postulaty z listy 28 żądań zgłoszonych przez protestujących.

Z posiedzenia Egzekutywy KW PZPR w Białymstoku

(Inf. wł.). Na swym kolejnym posiedzeniu (w dniu 4 bm.) Egzekutywa KW PZPR w Białymstoku zapoznała się z informacją wojewody o trybie załatwiania wniosków zgłoszonych do władz wojewódzkich przed IX Nadzwyczajnym Zjazdem partii. W dalszej części posiedzenia zapoznano się z oceną pracy komisji problemowych KW.

Przed IX Zjazdem PZPR wpłynęły do władz woj. białostockiego 363 wnioski, w tym 45 zgłoszono na Konferencji Wojewódzkiej i 193 wnioski na konferencjach miejskich, miejsko-gminnych i gminnych. Wiele z nich dotyczyło spraw wykraczających poza kompetencje władz wojewódzkich; zostały one przekazane organom centralnym. W celu zapewnienia właściwej merytorycznie oraz terminowej realizacji postulatów i wniosków utworzone zostało w Wojewódzkiej Komisji Planowania stanowisko do spraw ich koordynacji i kontroli.

Przeszło połowa wniosków dotyczyła potrzeb inwestycyjnych m. in. melioracji, budownictwa mieszkaniowego, budowy szkół, przedszkoli, obiektów służby zdrowia, kultury, gospodarki komunalnej. Z przybliżonych szacunków Wojewódzkiej Komisji Planowania wynika, że na te cele trzeba przeznaczyć w planie terenowym (w latach 1981—85) nakłady inwestycyjne w wysokości ok. 7 mld złotych. W br. Urząd Wojewódzki dysponuje kwotą 375 mln zł. Przyjmując to za pozycję wyjściową oraz niewielki wzrost nakładów w następnych latach przewiduje się, że w tej 5-latce województwo dysponować będzie kwotą 1,9 mld. zł, co pozwoli wykonać zgłoszone postulaty inwestycyjne w granicach 35—40 proc. Dlatego w najbliższym czasie dokonany zostanie przegląd realizowanych budów, którego celem jest uporządkowanie sytuacji na froncie inwestycyjnym i dostosowanie się do istniejących realnych możliwości państwa. Powołany przez wojewodę zespół określi, które inwestycje muszą być bezwzględnie kontynuowane oraz przygotuje propozycje dotyczące wykorzystania maszyn i urządzeń zgromadzonych na budowach wstrzymanych. (su)

Wizyta francuskich senatorów

WARSZAWA (PAP) — Na zaproszenie polsko-francuskiej grupy parlamentarnej 7 bm. przybyła do Warszawy 5-osobowa delegacja grupy przyjaźni Francja — Polska w Senacie Republiki Francuskiej. Na czele delegacji stoi wiceprzewodniczący Senatu Maurice Schumann.

W poniedziałek delegacja złożyła wizytę marszałkowi Sejmu Stanisławowi Gucwie. Odbyło się **spotkanie gości z przewodniczącym polsko-francuskiej grupy parlamentarnej prof. Adamem Łopatką i posłami — członkami tej grupy. Delegacja złożyła również wizytę gospodarzom stolicy na warszawskim ratuszu.**

W trakcie 5-dniowej wizyty w Polsce francuscy senatorzy przyjęci zostaną w Belwederze. Złożą także wizytę w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Goście odwiedzą Kraków; udadzą się również na teren byłego hitlerowskiego obozu zagłady w Oświęcimiu.

Z okazji XXX-lecia „GW"

Napływają dalsze życzenia i gratulacje z okazji XXX-lecia „Gazety Współczesnej". Nadesłali je m. in. sekretarz Zarządu Wojewódzkiego TPPR w Białymstoku — Maria Olszewska—Trochimiak, kolegium i zespół redakcyjny „Słowa Ludu" w Kielcach, dyrektor Przedsiębiorstwa Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch" w Białymstoku — Jan Kowerko, redakcja łomżyńskich „Kontaktów", dyrekcja, grono pedagogiczne i uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku.

Za życzenia serdecznie dziękujemy.

pogoda

DZIŚ — zachmurzenie małe, rano lokalne mgły. Temperatura maksymalna 20—22 st., minimalna 8—10 st. C. Wiatr słaby, zmienny.

JUTRO — pogoda i temperatury bez zmian.

IMIENINY: Marii, Nestora. (r)

Narada w WK SD

(Inf. wł.) W poniedziałek w siedzibie WK SD w **Białymstoku** odbyła się narada przewodniczących i sekretarzy instancji SD Stronnictwa w woj. białostockim. Dokonano wymiany poglądów i opinii na temat sytuacji politycznej, społeczno-gospodarczej oraz działalności SD w kraju i na Białostocczyźnie.

Podkreślono udział instancji i kół SD w rozwiązywaniu problemów rynku, zaopatrzenia i usług. Stronnictwo, dysponując oceną realizacji programu rozwoju usług i rzemiosła w latach 1976—80, współtworzy warunki do wcielania w życie uchwały Rady Ministrów z czerwca br. w sprawie roli i zadań drobnej wytwórczości.

Pozytywnie oceniono inicjatywę *unormowania*, w postaci aktu prawnego, perspektyw rozwoju drobnej wytwórczości. Obecnie w Stronnictwie trwa dyskusja na temat tworzenia stabilnych warunków działalności rzemiosła i usług. SD wystąpiło z inicjatywą odbycia wspólnego posiedzenia KW PZPR i WK SD na temat zadań drobnej wytwórczości w aktywizacji rynku, wzrostu ilości towarów i usług. (h)

Ocena realizacji porozumień społecznych

Tekst Komitetu Rady Ministrów do spraw Związków Zawodowych przekazany PAP

Na przełomie sierpnia i września 1980 roku w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu zostały podpisane przez przedstawicieli rządu z przedstawicielami strajkujących załóg protokoły porozumień, uznając je za umowę społeczną.

W późniejszym okresie komisje działające z upoważnienia rządu lub poszczególnych ministrów podpisały szereg porozumień regulujących warunki płacowe i socjalne w branżach. W warunkach rozbicia ruchu związkowego i złożonej sytuacji społecznej podpisano w resortach ze związkami zawodowymi lub też z komitetami strajkowymi po kilka szczegółowych porozumień i protokołów ustaleń o znaczeniu lokalnym. Myśl przewodnia porozumień branżowych i lokalnych nawiązuje w zasadzie do protokołów z Gdańska, Szczecina i Jastrzębia, lub też stanowi ich szczegółowe rozwinięcie. Ogólnospołeczne znaczenie obok protokołów z sierpnia 1980 r. mają porozumienia w Rzeszowie i Ustrzykach Dolnych oraz oświadczenie z 30 marca 1981 r.

Ważną rolę w realizacji umów społecznych i kształtowaniu stosunków między rządem i związkami zawodowymi spełniają rozmowy i robocze kontakty między Komitetem Rady Ministrów do spraw Związków Zawodowych i centralami związków zawodowych. Rząd we wszystkich tych rozmowach daje dowody dobrej woli, woli skupienia wszystkich sił społecznych dla wyprowadzenia Polski z kryzysu społeczno - gospodarczego. Realizowane są zobowiązania wynikające z porozumień społecznych, a w szeregu spraw nawet wykraczające poza te porozumienia. Wobec pogarszającej się sytuacji gospodarczej państwa wypełnienie zobowiązań przychodzi z coraz większym trudem, a ich efekty w sferze płacowej, czy też zwiększenia czasu wolnego nie dają należytej społecznej satysfakcji.

Zgodnie z podpisanymi porozumieniami w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu zostały podjęte decyzje zwiększające fundusz płac **o około 260 mld zł.** W ramach tej kwoty zostały podniesione płace wszystkim pracownikom oraz renty i emerytury. Zostały również zwiększone inne świadczenia socjalne oraz skrócony czas pracy.

Ogólny szacunek kosztów zawartych porozumień wskazuje, że ich realizacja wyniesie do 1985 roku ponad 1400 mld zł. Część tych kosztów rzędu 800 mld zł, zwłaszcza dotyczących budownictwa mieszkaniowego i socjalnego, rozkłada się na całą pięciolatkę; jednak koszty podwyżek wynagrodzeń, świadczeń społecznych, dochodów rolników indywidualnych wynoszące około 607 mld zł przypadają na najbliższy okres.

Są to więc obciążenia bardzo poważne, wypełnienie których wymagać będzie w gospodarce odwrócenia zjawisk kryzysowych. Możliwości poprawy poziomu życia społeczeństwa warunkowane są wprost i wyłącznie wynikami gospodarczymi — wynikami pracy całego społeczeństwa.

Porozumienia w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu nosiły charakter dwustronnych zobowiązań. Podpisywano je uwzględniając oświadczenia komitetów strajkowych oraz licząc na to, że nowy klimat społeczny, idea umowy społecznej przyniesie wzrost efektywności produkcji i wydajności pracy, poprawę efektywności gospodarowania, wzrost dochodu narodowego.

Ciąg dalszy na str. 2

Komunikat „Orbisu"

„Orbis" informuje: wobec powtarzających się przypadków cofania z granicy węgiersko-jugosłowiańskiej polskich turystów, którzy nie dopełnili wymogów stawianych przy wjeździe do Jugosławii centrala turystyczna „Orbis" ponownie przypomina, że osoby udające się indywidualnie do tego kraju obowiązują następujące dokumenty:

— dowód osobisty z wpisem uprawniającym do przekroczenia granicy,

— czytelnie wypełniona karta przekroczenia granicy z podaniem nazwy docelowego kraju podróży,

— ważna wkładka paszportowa do dowodu osobistego uprawniająca do czasowego pobytu lub przejazdu przez terytorium FSRJ, poświadczona stemplem przez polskie władze graniczne przy wyjeździe z Polski.

Ocena realizacji porozumień społecznych

Ciąg dalszy ze str. 1

Stało się, niestety, inaczej. Spadła produkcja, w tym szczególnie niebezpiecznie w przemyśle wydobywczym, poważnie maleje dochód narodowy. Wypełnianie zobowiązań płacowych i socjalnych odbywa się z coraz większym trudem, przy czym kosztem groźnego dla przyszłości Polski zahamowania rozwoju gospodarki. Napięcia społeczne, pogłębienie się zjawisk kryzysowych w gospodarce stawiają pod znakiem zapytania wiarygodność Polski jako partnera we współpracy gospodarczej, podważają naszą pozycję międzynarodową, ograniczają swobodę gospodarczego manewru rządu.

Władze PRL podjęły również szereg działań mających na celu realizację porozumień w sferze społecznej. Szeroka demokratyzacja życia publicznego, konsekwentnie przeprowadzany proces socjalistycznej odnowy daleko wykraczają swym zasięgiem poza literalnie ujęte w porozumieniach zapisy — stały się one za sprawą Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej potwierdzoną na jej IX Zjeździe trwałą zdobyczą ludzi pracy w Polsce.

Swobodnie rozwijają działalność niezależne i samorządne związki zawodowe. Oczekiwane jest od nich aktywne wsparcie w trudnym dziele wyprowadzania kraju z kryzysu. Jednakże, mimo różnorodnych deklaracji, w tym również oświadczeń w chwili podpisywania porozumień w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu, rząd nie uzyskał w istocie rzeczy zrozumienia i aktywnego poparcia dla działań gospodarczych. Przez cały miniony rok trwa stan napięć wynikających z różnorodnych stosowanych przez ogniwa „Solidarności" nacisków i żądań, protestów i akcji. Odbija się to wielce negatywnie na stabilizacji społeczno-gospodarczej kraju, na możliwościach w pełni odczuwalnej realizacji porozumień. Wbrew porozumieniom z Gdańska, Szczecina i Jastrzębia oraz statutowi związku w biuletynach, ulotkach i plakatach „Solidarności" mają miejsce przypadki podważania naszych sojuszy, kierowniczej roli partii w państwie, ustrojowych zasad PRL. Akcje podejmowane przez niektóre ogniwa „Solidarności" noszą znamiona celowego atakowania instytucji państwowych, władz administracyjnych i gospodarczych, ograniczania możliwości ich działania, zmierzają więc do osłabienia i paraliżowania władzy. Nie może się to nie odbić na efektywności jej funkcjonowania, na jej wysiłkach zmierzających do przezwyciężenia kryzysu, a tym samym poprawy warunków życia społeczeństwa.

Rząd stoi na stanowisku partnerskich stosunków, ze związkami zawodowymi, w których jest miejsce na różnice poglądów, nawet na akcje protestacyjne, ale w których celem nadrzędnym może być tylko interes ogólnospołeczny, dobro Rzeczypospolitej Ludowej. Społeczeństwo polskie wiązało i wiąże wielkie nadzieje z porozumieniami społecznymi. Rząd pragnie spełniać te oczekiwania. Możliwe to jednakże będzie tylko pod warunkiem dwustronnej realizacji społecznej umowy, skupienia wszystkich sił na rozwiązywaniu najważniejszych problemów gospodarczych, na konstruktywnej współpracy wszystkich sił społecznych kraju. Zobowiązania wynikające z porozumień społecznych dotyczyły następujących grup zagadnień:

I. regulacji płacowych, czasu pracy i zmian układów zbiorowych pracy;

II. pieniężnych świadczeń społecznych;

III. ochrony zdrowia i opieki społecznej;

IV. warunków pracy;

V. budownictwa mieszkaniowego;

VI. zaopatrzenia rynku, ze szczególnym uwzględnieniem artykułów spożywczych;

VII. działalności niezależnych samorządnych związków zawodowych;

VIII. zobowiązań o charakterze ogólnym.

Materiał zawiera ocenę realizacji ustaleń o znaczeniu ogólnokrajowym zawartych w porozumieniach z Gdańska, Szczecina i Jastrzębia według przyjętych zapisów, a także ocenę skutków finansowych wynikających z realizacji porozumień branżowych.

I. Regulacje płacowe i zmiany układów zbiorowych oraz problematyka czasu pracy

1. Podwyżki płac

Ustalono wprowadzenie stopniowych podwyżek płac dla wszystkich grup pracowniczych, w tym przede wszystkim płac najniższych. Zgodnie z porozumieniem w Stoczni Gdańskiej rząd zobowiązał się do dokonania analizy płac wszystkich branż i przedstawienia do 31.10.80 r. w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi, programu wzrostu płac od 1.1.1981 r. dla najniżej zarabiających z uwzględnieniem rodzin wielodzietnych.

W porozumieniu w Jastrzębiu termin rozpoczęcia realizacji powszechnych podwyżek płac został określony na IV kwartał 1980 r. W porozumieniu w KWK „Manifest Lipcowy" ustalono ponadto, że od 1.1.81 r. zostanie wyznaczony pułap płac minimalnych i maksymalnych.

Szczegółowe zapisy w sprawie podwyżek płac znajdują się ponadto w porozumieniach resortowych i branżowych.

Realizacja

Rada Ministrów uchwałą nr 81/80 z 6 września 1980 r. określiła terminy i kwoty podwyżek płac dla wszystkich zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej. Od 1.11.1980 r. podwyżkami objęto ogół pracujących. Równocześnie podwyższono najniższą płacę zasadniczą do wysokości 2.400 zł miesięcznie. Podwyższono również z dniem 1 stycznia 1981 r. zasiłki rodzinne dla rodzin o niskich dochodach. Propozycje dalszych zmian w systemie zasiłków rodzinnych są od stycznia br. konsultowane ze związkami zawodowymi.

Na podstawie wstępnej analizy kształtowania się minimum socjalnego Ministerstwo Pracy, Płac i Spraw Socjalnych przygotowało propozycję ustalenia najniższego wynagrodzenia za normalny czas pracy dla pracowników gospodarki uspołecznionej. Projekt uchwały Rady Ministrów w tej sprawie jest od stycznia br. konsultowany ze związkami zawodowymi.

Co do płac maksymalnych proponuje się regulowanie ich poziomu za pomocą podatku wyrównawczego. Propozycje w tym zakresie omawiane są ze związkami zawodowymi. Zmniejszenie rozpiętości zarobków pracowniczych nastąpiło ponadto w wyniku dotychczasowych regulacji płacowych, w ramach których podniesiono najniższe stawki płacowe, a na niezmienionym poziomie pozostały najwyższe stawki płac zasadniczych pracowników płatnych miesięcznie.

2. Minimum socjalne i rekompensata wzrostu kosztów utrzymania

W Szczecinie uzgodniono, że do 31.12.1980 r. zostanie określony poziom tzw. minimum socjalnego i podany do publicznej wiadomości. Według porozumienia gdańskiego rząd zobowiązał się do opracowania do końca 1980 r. zasad rekompensaty wzrostu kosztów utrzymania z uwzględnieniem problemu minimum socjalnego; zasady te powinny być poddane pod publiczną dyskusję, a po uzgodnieniu wprowadzone w życie.

Realizacja

W styczniu br. przesłano związkom zawodowym do konsultacji projekty uchwał Rady Ministrów:

▼ w sprawie określania i badania zmian minimum socjalnego,

▼ w sprawie rekompensaty wzrostu kosztów utrzymania.

Po konsultacjach ze związkami zawodowymi 10.08. br. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie zasad określania i badania minimum socjalnego. Obecnie trwają prace nad określeniem minimum socjalnego dla rodzin pracowniczych wg stanu na koniec III kwartału br. oraz dla rodzin rolników indywidualnych. Wyliczone minimum socjalne będzie pomocne przy podejmowaniu decyzji w sprawie płac i świadczeń socjalnych oraz rekompensat wynikających ze wzrostu kosztów utrzymania.

3. Diety i dodatki za rozłąkę

W porozumieniu szczecińskim uzgodniono, że od 1 stycznia 1981 r. zostanie zwiększona wysokość diet. W sprawie tej rząd przedstawi propozycje do 30.09.1980 r. W Gdańsku uzgodniono również podwyższenie dodatku za rozłąkę, ustalając termin przedstawienia propozycji w tej sprawie do 31.10. 1980 r.

Realizacja

Po kilkumiesięcznych konsultacjach ze związkami zawodowymi Rada Ministrów podjęła w dniu 17.04.1981 r.:

● uchwałę nr 78 w sprawie świadczeń dla pracowników czasowo przeniesionych, w której m.in. ustala się dodatek za rozłąkę w wysokości 100 zł za każdy dzień pobytu w miejscowości czasowego przeniesienia;

● uchwałę nr 79, której najważniejsze postanowienia to podniesienie diety do 100 zł za dobę, ryczałtu za noclegi (poza Warszawą) do 70 zł oraz ujednolicenie uprawnień do korzystania ze środków przejazdu.

4. Czas pracy

W Gdańsku i Szczecinie uzgodniono, że w terminie do 31 grudnia 1980 r. zostaną opracowane i przedstawione zasady i sposób realizacji programu wprowadzania wolnych płatnych sobót lub innego sposobu regulacji skróconego czasu pracy. Z zapisu w Gdańsku wynika, że program ten będzie uwzględniał zwiększenie liczby wolnych płatnych sobót, już w 1981 roku.

Natomiast w Jastrzębiu ustalono, że wprowadza się wszystkie wolne soboty i niedziele dla górników, począwszy od 1 stycznia 1981 r., przy przyjęciu zasady bezwarunkowego przestrzegania dobrowolności pracy w dniach ustawowo wolnych, począwszy od 1.09.1980 r.

Realizacja

W wyniku porozumienia rządu i Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność", zawartego w dniu 30 stycznia br. przyjęto następujące zasady i sposoby skracania czasu pracy:

A. Przyjmuje się tygodniową normę czasu pracy w wymiarze 40 godz. i dzienną 8 godz. jako docelową normę skracania czasu pracy i jako normę ogólną. Pracownicy mający obecnie krótszy wymiar czasu pracy utrzymują ten wymiar, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych, których czas pracy będzie ulegać stopniowo dalszemu skracaniu.

W górnictwie obowiązują odrębnie ustalone zasady, zgodnie z porozumieniami podpisanymi w Jastrzębiu.

B. Czas dochodzenia do normy 40 godz. w tygodniu zostanie wynegocjowany przez rząd ze związkami zawodowymi w bieżącym roku.

C. Na rok 1981 uzgodniono wprowadzenie 42-godzinnego tygodnia pracy i w takiej normie czasu pracy mogą być stosowane — w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi — szczegółowe rozwiązania branżowe podyktowane specyfiką i rodzajem pracy.

5. Układy zbiorowe pracy i karty branżowe.

W porozumieniach w Gdańsku i Szczecinie uzgodniono zmiany kart stoczniowca i pracownika służby zdrowia. W wyniku zawartych później porozumień branżowych przewidywano zmiany układów zbiorowych pracy i kart branżowych w większości działów gospodarki narodowej.

Realizacja

W rozmowach z KKP NSZZ „Solidarność" uzgodniono przesunięcie wprowadzenia nowych układów zbiorowych pracy po 1 stycznia 1982 roku. Zasada taka nie jest ostatecznie uzgodniona z pozostałymi związkami zawodowymi. Prace przygotowawcze do zmian układów zbiorowych w resortach trwają. Mimo wcześniejszych uzgodnień w niektórych grupach zawodowych (portowcy, pracownicy poligrafii, nauczyciele, drzewiarze) zarówno „Solidarność", jak i związki branżowe domagały się wprowadzenia zmian do układów zbiorowych już w bieżącym roku. Zmian takich dokonano w odniesieniu do niektórych zawodów (ostatnio w sierpniu br.), ustalając jednocześnie, że dalsze ruchy płacowe nie powinny mieć w bieżącym roku miejsca.

W protokołach do układów zbiorowych pracy między innymi podwyższono w większości branż dodatki za pracę w godzinach nocnych z 15 do 20 proc. dla osób pracujących stale w systemie zmianowym. Dla osób pracujących przeważnie tylko na nocnej zmianie (np. piekarze) dodatek nocny podwyższono do 30 proc. W większości branż wprowadzono również dodatek w wysokości 10 proc. za pracę na II zmianie.

Uwagi

Łączne skutki wzrostu wynagrodzeń świadczeń społecznych i skrócenia czasu pracy należy ocenić na kwotę rzędu 255—260 mld zł rocznie. W wielkości tej znajduje się kwota około 77 mld zł wynikająca z porozumień resortowych.

Zasadnicze problemy wynikające z porozumień w zakresie płac zostały uregulowane. Dalszy wzrost płac będzie mógł następować w zależności od wyników gospodarczych i wygospodarowanych środków po 1 stycznia 1982 r. w ramach realizacji wieloletniego programu polityki płacowej i zmian układów zbiorowych. Reforma gospodarcza stworzy przesłanki do większej samodzielności przedsiębiorstw w tym zakresie. W odniesieniu do pracowników służby zdrowia — nie uzgodniona jest sprawa czasu pracy przede wszystkim lekarzy — związki zawodowe domagają się skrócenia poniżej 40 godzin tygodniowo.

II. Pieniężne świadczenia społeczne

1. Obniżenie wieku emerytalnego

Postulat MKS w Gdańsku dotyczący obniżenia wieku emerytalnego dla kobiet do 50 lat, a dla mężczyzn do lat 55 lub przepracowania w PRL 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn bez względu na wiek. Komisja rządowa uznała za niemożliwy do spełnienia w aktualnej sytuacji gospodarczej i demograficznej kraju; deklarując jednocześnie, że sprawa ta może być poddana do dyskusji w przyszłości.

MKS w Gdańsku postulował zbadanie tej sprawy do 31 grudnia 1980 r. i uwzględnienie możliwości wcześniejszego o 5 lat przechodzenia na emeryturę pracowników zatrudnionych w warunkach uciążliwych (30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, w przypadku pracy szczególnie uciążliwej przez co najmniej 15 lat). Powinno to następować na wniosek pracownika.

Komisja rządowa w Jastrzębiu przyjęła natomiast do wiadomości postulaty Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego dotyczące skrócenia wieku emerytalnego dla pracowników dołowych w górnictwie do 50 lat i obniżenia wieku o 5 lat dla pozostałych pracowników; równocześnie wprowadzenia zasady udzielania pełnej emerytury pracownikom dołowym, którzy przepracowali 25 lat na dole niezależnie od wieku emerytalnego. Postulaty te zostaną przedłożone Sejmowi PRL.

Realizacja

W dniu 31.12.1980 r. zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie emerytur dla kierowców niektórych pojazdów mechanicznych, przewidujące sukcesywne obniżanie wieku emerytalnego dla kierowców samochodów ciężarowych, autobusów i motorniczych tramwajów, a także kierowców pojazdów uprzywilejowanych w ruchu. Natomiast postulowane przez MKS w Jastrzębiu obniżenie z 55 do 50 lat wieku emerytalnego dla górników dołowych nie jest jednorazowo możliwe, gdyż spowodowałoby bardzo znaczne zmniejszenie zatrudnienia w górnictwie (o około 43 tys. górników). W związku z tym Ministerstwo Górnictwa zaproponowało sukcesywne obniżanie wieku emerytalnego dla górników. W oparciu o te propozycje, po konsultacjach z komisjami Sejmu PRL i związkami zawodowymi, opracowano projekt uchwały Rady Ministrów, który jest obecnie w trakcie szczegółowych uzgodnień.

Przygotowano i przekazano do konsultacji projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia, w wyniku czego ok. 200 tys. osób więcej niż dotychczas zaliczono do I kategorii. Przekazano także w dniu 1.7.1981 r. do konsultacji projekt rozporządzenia RM w sprawie wieku emerytalnego dla niektórych grup pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnie szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych.

Ponadto w opracowanym przez MPPiSS materiale pt. „Podstawowe kierunki zmian systemu emerytalno-rentowego", zawierającym kompleksowe propozycje kierunkowe zmian w systemie emerytalno-rentowym proponuje się stworzenie możliwości uzyskania wcześniejszej emerytury w szczególnie uzasadnionych społecznie sytuacjach. Dotyczy to m.in. dalszego obniżenia (do 55 lat) wieku emerytalnego dla pracowników, których praca wymaga szczególnej sprawności psychofizycznej (np. nurkowie, personel latający), dla pracowników I kategorii o szczególnie długim stażu pracy oraz dla inwalidów I i II grupy.

Materiał ten został przesłany w dniu 17 stycznia br. Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność" oraz Komisji Porozumiewawczej Branżowych Związków Zawodowych oraz Komitetowi Wykonawczemu AZZ. Dotychczas nie wynegocjowano wspólnego stanowiska.

2. Wysokość emerytur i rent

W Gdańsku w odpowiedzi na postulat zrównania rent i emerytur starego i nowego portfela oraz uwzględnienia wzrostu kosztów utrzymania przyjęto oświadczenie komisji rządowej, że podwyższenie najniższych emerytur i rent będzie następowało corocznie odpowiednio do możliwości ekonomicznych kraju oraz z uwzględnieniem podwyżek najniższych płac. Rząd przedstawi program realizacji w terminie do dnia 31.12.1980 r. Rząd przygotuje propozycje, aby najniższe renty i emerytury podwyższyć do tzw. minimum socjalnego określonego na podstawie badań odpowiednich instytutów, udostępnione opinii publicznej i poddane kontroli związków zawodowych.

W porozumieniu szczecińskim ustalono, że po dokonaniu analizy możliwości budżetowych państwa od dnia 1 stycznia 1981 r. zostaną podniesione do odpowiedniej wartości najniższe renty i emerytury.

Realizacja

Rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 6.9.1980 r. oraz 16.12.1980 r. z dniem 1.1.1981 r. (I etap podwyżki) podwyższono o 500 zł emerytury, renty inwalidzkie i renty rodzinne przyznane przed dniem 1.1.1976 r., a także świadczenia nie przekraczające 3.000 zł przyznane do końca 1979 r.; świadczenia przyznane w latach 1976—1979 wynoszące od 3.000 do 5.000 zł podwyższono o kwotę 300 względnie 400 zł. Podwyższono także renty rolne przyznane przed 1.1.1978 r. — o 400 zł, względnie 300 zł. Podwyższeniu do 400 zł uległy również dodatki na żony emerytów i rencistów w rodzinach o dochodzie do 2.000 zł na osobę. Podwyższono także dodatki na dzieci emerytów i rencistów na zasadzie analogicznej jak zasiłki rodzinne dla pracowników.

W opracowanych przez Ministerstwo Pracy, Płac i Spraw Socjalnych „Podstawowych kierunkach zmian systemu emerytalno-rentowego" przewiduje się m.in. likwidację starego portfela świadczeń, wprowadzenie ustawowej zasady corocznego podwyższania wypłacanych świadczeń, dostosowywanie najniższych świadczeń do zmieniającego się minimum socjalnego, a także zmniejszenie dysproporcji w poziomie świadczeń.

3. Zrównanie zasiłków rodzinnych

W sprawie postulatu dotyczącego zrównania zasiłków rodzinnych dla wszystkich grup zawodowych uzgodniono w Szczecinie, że zrównanie to powinno nastąpić w trzech równych ratach rocznych, przy czym pierwsza rata powinna być zrealizowana od 1 stycznia 1981 roku; natomiast w Gdańsku ustalono termin docelowy, w którym rząd przedstawi program działań w tej sprawie, na 31.12.1980 r.

Realizacja

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 6.9.1980 r. podjęła uchwałę nr 80 o przeprowadzeniu reformy systemu zasiłków rodzinnych, mającej m.in. na celu ujednolicenie do 1983 r. uprawnień w tym zakresie dla wszystkich grup społeczno-zawodowych. Pierwszy etap tej reformy został wprowadzony od 1.1.1981 r.; zapewnia on przede wszystkim zwiększenie pomocy dla rodzin o stosunkowo niskich dochodach, zwłaszcza wielodzietnych. Ponadto opracowano kierunkowe propozycje dalszych zmian w systemie zasiłków rodzinnych, ustalając założenia dwóch następnych etapów podwyżki tych zasiłków i osiągnięcie w roku 1983 postulowanego zrównania ich dla wszystkich grup społeczno-zawodowych. Propozycje te zostały w dniu 9.1.1981 r. przesłane do Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność", Komisji Porozumiewawczej Branżowych Związków Zawodowych oraz Tymczasowego Komitetu Współpracy Autonomicznych Związków Zawodowych.

Obecnie trwają konsultacje ze związkami zawodowymi nad tymi długofalowymi rozwiązaniami.

4. Płatne urlopy macierzyńskie

W sprawie postulatu MKS w Gdańsku dotyczącego wprowadzenia trzyletniego płatnego urlopu macierzyńskiego ustalono, że w terminie do 31 grudnia 1980 r. zostanie przeprowadzona, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, analiza możliwości gospodarki narodowej i określony czaskres i wysokość miesięcznego zasiłku dla kobiet korzystających z urlopu obecnie bezpłatnego na wychowanie dziecka. W porozumieniu szczecińskim sprecyzowano czas pobierania tego zasiłku na 3 lata, a ponadto uzgodniono, że w terminie do 31 grudnia 1980 r. rząd wystąpi do Sejmu z projektem odpowiedniej modyfikacji w tym zakresie art. 186 Kodeksu Pracy.

Realizacja

Propozycje zwiększenia pomocy państwa dla matek przerywających pracę dla wychowania dziecka zostały w dniu 9.1.1981 r. przesłane związkom zawodowym. Zostały one również przedyskutowane na posiedzeniu Sejmowej Komisji Pracy i Spraw Socjalnych w dniu 13.2. br.

Z dniem 1 lipca 1981 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z 17 lipca br. w sprawie urlopów wychowawczych, które ustala:

1. Zasiłek przerywającym pracę matkom lub ojcom przez okres 18 miesięcy kalendarzowych od zakończenia urlopu macierzyńskiego; w przypadku wychowywania bliźniąt lub więcej dzieci urodzonych przy jednym porodzie, dziecka kalekiego, bądź gdy pracownica samotnie wychowuje dziecko zasiłek wypłaca się przez okres 3 lat;

2. Zasiłek wychowawczy wynosi miesięcznie od 100 proc. najniższego zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego, jeżeli dochód nie przekracza 2.400 zł, do 50 proc. najniższego zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego pracowników, jeżeli dochód jest wyższy od 3.000 zł, lecz nie przekracza 3.600 zł;

3. Zasiłek dla matek samotnie wychowujących dzieci jest o 100 proc. wyższy od wynikającego z w/w zasad.

Ponadto w konsultowanym projekcie nowelizacji Kodeksu Pracy proponuje się stopniowe wydłużanie urlopu macierzyńskiego, przy zachowaniu prawa do zasiłku macierzyńskiego w wysokości 100 proc. wynagrodzenia.

III. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W porozumieniu szczecińskim uznano za niezbędną dalszą poprawę lecznictwa w Polsce, a w szczególności zaopatrzenie w leki i ujednolicenie opiat za leki dla ubezpieczonych. W porozumieniu gdańskim uznano za niezbędne natychmiastowe zwiększenie mocy wykonawczych dla inwestycji w służbie zdrowia, poprawę zaopatrzenia także drogą dodatkowego importu surowców, podwyżki płac wszystkich pracowników służby zdrowia oraz pilne przygotowanie programu stanu zdrowia społeczeństwa.

Realizacja

Konkretyzacja sposobu i szczegółowych terminów realizacji porozumień z Gdańska i Szczecina nastąpiła w podpisanym 16.11.1980 r. protokole porozumienia z delegacją pracowników służby zdrowia zrzeszonych w NSZZ „Solidarność" i załącznikach do tego porozumienia oraz w podpisanym 16.12.1980 r. porozumieniu z Radą Krajową Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia.

W obu porozumieniach dokonano łącznie 450 szczegółowych ustaleń, z czego w 279 określono terminy realizacji. Powołano mieszane zespoły robocze przygotowujące koncepcje wykonania poszczególnych zapisów porozumień.

Sprawą zasadniczą dla rozwoju służby zdrowia jest zabezpieczenie na ten cel odpowiednich środków finansowych i realizacja zadań inwestycyjnych. Na rok 1981 przeznaczono na ochronę zdrowia i opiekę społeczną nakłady finansowe wyższe o 36 proc. w porównaniu z rokiem 1980. Zabezpieczono równocześnie 2 proc. nakładów inwestycyjnych państwa na rozwój bazy materialnej służby zdrowia i opieki społecznej. Budownictwo szpitalne traktowane jest w działalności inwestycyjnej na równi z budownictwem mieszkaniowym. Dla szybkiej poprawy bazy przeznaczono dotychczas na cele służby zdrowia 177 obiektów administracyjnych, z których zagospodarowano już 32 obiekty.

Decyzją Prezydium Rządu z 15.5. br., począwszy od 1982 r., inwestycje służby zdrowia i opieki społecznej będą mogły być finansowane ze środków NFOZ ponad wielkości przewidziane w NPSG. Rada Ministrów przyjęła 20.2. br. ustalenia dotyczące dostawy leków niezbędnych dla ciągłego procesu leczenia, priorytetu w imporcie dla leków o podstawowym znaczeniu, systematycznej analizy dostaw leków i materiałów opatrunkowych. Uruchomienie gotówkowych środków dewizowych zgodnie z ustaleniami Prezydium Rady Ministrów z 15.5. br., pozwoliło na intensyfikację importu leków.

Resort prowadzi bieżącą analizę dostaw leków w oparciu o „Wykaz leków podstawowych". Przygotowano projekt programu minimum potrzeb służby zdrowia. Czynione wysiłki, by zmniejszyć niedobór leków, wpływają na złagodzenie trudności; nie są natomiast przez rząd traktowane jako realizacja zapisu o poprawie zaopatrzenia w leki. Poprawa taka będzie możliwa dopiero w dłuższym okresie.

Prowadzone są prace nad nową redakcją rządowego programu w dziedzinie ochrony zdrowia i opieki społecznej na lata 1981—1985. Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej opracowało długofalowy program rozwoju przemysłu farmaceutycznego. Realizacja zapisów zawartych porozumień w dziedzinie służby zdrowia i opieki społecznej przebiega na ogół terminowo.

IV. Warunki pracy

1. Zasiłki wyrównawcze

W Szczecinie uzgodniono zasadę, że pracownikom, którzy utracili zdrowie w związku z wykonywaną funkcją w zakładzie pracy, należy utrzymać zarobki nie niższe niż na poziomie poprzedniego stanowiska pracy. Rząd zobowiązał się do 30 września 1980 r. przedstawić Sejmowi propozycję nowej treści art. 217 i art. 218 Kodeksu Pracy zgodnie z ustaloną zasadą.

Realizacja

W projekcie nowelizacji Kodeksu Pracy przewiduje się zmianę art. 217 i art. 218. Nowelizacja ta zakłada m. in. wypłatę zasiłków wyrównawczych dla pracowników, którzy ulegli wypadkom przy pracy lub chorobom zawodowym, przez cały okres pozostawania w zatrudnieniu w danym zakładzie pracy. Pismo w tej sprawie zostało w dniu 23.12.1980 r. przesłane do Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność" oraz Komisji Porozumiewawczej Branżowych Związków Zawodowych. W dniu 6 lutego br. przekazano związkom zawodowym, resortom, urzędom wojewódzkim, ośrodkom i organizacjom naukowym oraz innym instytucjom projekt ustawy zmieniającej Kodeks Pracy, a 7 maja br. rozesłano drugą wersję projektu ustawy, nad którą podjęto 20 maja br. rozmowy ze związkami zawodowymi na szczeblu ekspertów. Rozmowy te, na wniosek NSZZ „Solidarność" zostały przełożone na późniejszy termin.

2. Choroby zawodowe

W Jastrzębiu przyjęty został postulat o zaliczeniu pylicy płuc do chorób zawodowych. Ponadto przyjęto zasadę, że zaliczenie innych chorób jako chorób zawodowych będzie się uzależniać od opinii związków zawodowych.

Realizacja

Pylica płuc u pracowników, którzy w czasie pracy mają kontakt z czynnikami wywołującymi pylicę, jest zgodnie z obowiązującymi przepisami, uznawana za chorobę zawodową. W związku z licznymi postulatami dotyczącymi wprowadzenia do wykazu chorób zawodowych nowych jednostek chorobowych, Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej przygotowało projekt rozporządzenia Rady Ministrów w tej sprawie. Do tych celów powołano zespół ekspertów z instytutów naukowo-badawczych, którzy weryfikują postulowane jednostki chorobowe, aby niektóre z nich, mające bezpośredni związek przyczynowy z warunkami pracy, zakwalifikować jako choroby zawodowe.

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych zostanie wkrótce przekazany do uzgodnień ze związkami zawodowymi.

3. Szkolenie na koszt zakładów pracy

W porozumieniu szczecińskim przyjęto zasadę, iż do szkół dla przodujących robotników i na kursy zawodowe na koszt zakładów można kierować tylko pracowników wyróżniających się w pracy zawodowej i tych, którzy poprzez utratę zdrowia zmuszeni są do zmiany stanowiska pracy. Do tych szkół i na kursy zawodowe delegować będą związki zawodowe w porozumieniu z kierownictwem zakładu.

Realizacja

Rząd stoi na stanowisku racjonalnego, planowanego i zgodnego z potrzebami zakładów pracy podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników oraz odpowiedniej roli związków zawodowych w określaniu: kogo, na jakie formy, kierunki i specjalności kierować. Stanowisku temu podporządkowany jest projekt uchwały Rady Ministrów dotyczący zmian systemu kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników. W nowych przepisach przewiduje się przyznanie dużej samodzielności zakładom pracy w dysponowaniu liczbą osób kierowanych na szkolenie oraz ustalaniu zakresu uprawnień dla tych osób, a także udział związków zawodowych w sprawiedliwym podziale środków na te cele. Projekt ten jest obecnie konsultowany ze związkami zawodowymi.

Ze względu na wagę tematu konsultacje przedłużały się. Dla wypracowania swojego stanowiska związki zawodowe zasięgały szeroko opinii ogniw terenowych. Obecnie istnieje rozbieżność stanowisk co do dwóch spraw, tj. szkolenia z całkowitym oderwaniem od pracy oraz granic wysokości stypendiów. Sprawa ta wymaga dalszych konsultacji ze związkami zawodowymi.

4. Oddelegowania do prac społecznych

W porozumieniu jastrzębskim ustalono, że zabrania się od zaraz oddelegowywania do wszelkich prac poza zakładem pracy pracowników będących na etatach danego zakładu pracy.

Realizacja

Postulat ten jest zbieżny ze stanowiskiem Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych. Funkcje i zadania o charakterze społecznym nie mogą być pełnione na koszt zakładu pracy. Stanowisko takie zostało przedstawione w piśmie w sprawie realizacji porozumień w części dotyczącej prawa pracy, przesłanym w dniu 23.12.1980 r. do Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność" oraz do Komisji Porozumiewawczej Branżowych Związków Zawodowych.

V. Budownictwo mieszkaniowe

W porozumieniu szczecińskim ustalono, że rząd przedstawi program rozwiązania kwestii mieszkaniowej z zagwarantowaniem, aby okres oczekiwania nie trwał dłużej niż 5 lat. Problemy budownictwa mieszkaniowego były zawarte również w porozumieniu gdańskim, przy czym ustalenia ze Szczecina były najdalej idące.

Realizacja

Międzyresortowy zespół opracował „Węzłowe problemy polityki mieszkaniowej w Polsce w latach 1981—1985" obejmujące program ilościowy budownictwa mieszkaniowego i zmiany zasad realizacji i finansowania budownictwa mieszkaniowego oraz przydziału mieszkań.

Przy uwzględnieniu trudnej sytuacji ekonomicznej kraju wstępny program mieszkaniowy określono w wielkości 1200—1300 tys. mieszkań, tj. na poziomie wykonania ubiegłej pięciolatki. W ramach tej liczby spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe określono w liczbie ok. 650—700 tys. mieszkań. Program ten oparcowano przy założeniu, że na sferę mieszkaniową przeznaczy się w latach 1981—1985 ok. 900 mld zł.

W uchwale IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR przyjęto, że należy zapewnić udział nakładów na budownictwo mieszkaniowe, infrastrukturę techniczną oraz osiedlowe inwestycje towarzyszące w globalnych nakładach inwestycyjnych na poziomie co najmniej 30 proc. w okresie wieloletnim, tworząc w ten sposób warunki do stopniowego wzrostu liczby budowanych mieszkań.

Rząd przyjął powyższe ustalenia do realizacji.

Obecne możliwości inwestycyjne nie pozwalają, jak zakładano, na przydzielenie w bieżącym pięcioleciu mieszkań dla wszystkich członków oczekujących na mieszkanie w końcu 1980 r. Nie będzie też możliwości skrócenia okresu oczekiwania na mieszkania do 5 lat. Decydujące znaczenie dla rozmiarów budownictwa mają wynikające z braku węgla przestoje w cementowniach i zmniejszona produkcja cementu.

Rząd podejmuje działania dla oszczędnego gospodarowania środkami przeznaczonymi na sferę budownictwa mieszkaniowego. Temu celowi służy m.in. zwiększanie uprawnień władz terenowych i zapewnienie im większej samodzielności. W sytuacji ograniczonych możliwości zwiększenia programu mieszkaniowego dąży się do maksymalnego wykorzystania wszelkich istniejących rezerw oraz inicjatyw terenowych i społecznych, podejmowanych dla realizacji budownictwa mieszkaniowego we wszystkich jego formach. W ramach doskonalenia polityki mieszkaniowej zostały wydane akty prawne określające nowe korzystniejsze zasady realizacji i finansowania budownictwa uspołecznionego i kredytowania budownictwa jednorodzinnego oraz przydziału mieszkań.

Z uwagi na to, że podstawową formą zaspokajania potrzeb mieszkaniowych będzie nadal budownictwo spółdzielcze — w celu niedopuszczenia do wzrostu obciążeń ludności z tytułu otrzymania mieszkania — wprowadzono

Ocena realizacji porozumień społecznych

istotne zmiany w zasadach finansowania tego budownictwa. Zwiększono umorzenie kredytu bankowego, przyznawanego na budowę spółdzielczych mieszkań lokatorskich z 1/3 do 1/2 zadłużenia. Przedłużono okres spłaty kredytu przyznawanego na budowę mieszkań własnościowych z 30 do 40 lat. Wprowadzono zasadę niezaliczania do członkowskich kosztów budowy mieszkań dodatkowych kosztów, związanych z realizacją budownictwa mieszkaniowego na terenach szkód górniczych, a w uzasadnionych przypadkach — dodatkowych kosztów związanych ze specjalnym posadowieniem budynków.

Ponadto rozszerzono i uelastyczniono formy i warunki pomocy finansowej państwa na uzupełnienie wkładów mieszkaniowych oraz na zmniejszenie spłaty kredytu udzielanego na spółdzielcze mieszkania lokatorskie. Jednocześnie wprowadzono znacznie korzystniejsze warunki kredytowania budownictwa jednorodzinnego — poprzez podwyższenie wysokości kredytu udzielanego zainteresowanym osobom.

Obecnie trwają konsultacje nad zgłoszonym przez Komisję Porozumiewawczą Branżowych Związków Zawodowych projektem zasad prowadzenia pracowniczego budownictwa jednorodzinnego.

Określono ponadto zasady przydziału mieszkań kwaterunkowych i funkcyjnych z jednoczesnym zwróceniem uwagi na stosowanie zasady jawności, wnikliwe rozpatrywanie wniesionych uwag i zastrzeżeń oraz na zwiększenie kontroli społecznej w dziedzinie przydziału mieszkań.

VI. Poprawa zaopatrzenia rynku ze szczególnym uwzględnieniem artykułów spożywczych

W porozumieniach gdańskim i szczecińskim przyjęto ustalenie o poprawie zaopatrzenia w mięso od 1.1.1981 r. w wyniku zwiększenia opłacalności produkcji, ograniczenia do niezbędnego minimum eksportu i zwiększeniu importu mięsa. Ustalono również, że do 31.12.1980 r. opracowany zostanie program poprawy zaopatrzenia w mięso z uwzględnieniem ewentualnego wprowadzenia systemu kartkowego. Uzgodniono ponadto wycofanie ze sprzedaży w sklepach PEWEXU deficytowych artykułów powszechnego użytku produkcji krajowej. W porozumieniu z Jastrzębia ustalono zlikwidowanie talonów na atrakcyjne towary przemysłowe z jednoczesnym zwiększeniem ich podaży.

Realizacja

Działania rządu koncentrowały się na stworzeniu warunków do wzrostu opłacalności produkcji rolnej, poprawy zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji, lepszego zagospodarowania ziemi. Działania w tym zakresie zarówno podejmowane na przełomie roku 1980/1981 jak i w ostatnich miesiącach w ramach realizacji ustaleń z Rzeszowa i Ustrzyków Dolnych oraz ustaleń dokonanych przed Zjazdem CZK KOR przyniosą pozytywne rezultaty dopiero w najbliższych miesiącach i latach.

Sytuację rynkową określa spadek dostaw wielu podstawowych dla zaopatrzenia ludności grup towarowych. Jest to wynik niskich zbiorów płodów rolnych w 1980 r. i związanego z tym spadku pogłowia zwierząt hodowlanych, a także poważnego spadku produkcji przemysłowej. Doraźnie podejmowano środki mające na celu zmniejszenie społecznej uciążliwości pogarszającego się zaopatrzenia ludności zwłaszcza w zakresie dystrybucji artykułów spożywczych, jednak mimo wprowadzenia systemu kartkowego na mięso nie udało się zapewnić dostaw na poziomie pozwalającym na ich pełną i terminową realizację, co zmusiło do okresowego obniżenia normy o 20 proc. Podjęte zostały następujące główne działania zmierzające do ustabilizowania rynku. Dostawy mięsa z importu w I półroczu br. wyniosły 25 tys. ton. Na II półrocze zapewnione zostały środki dewizowe na import 108 tys. ton, w tym ze środków „PEWEXU" 50 tys. ton. Zwiększono dostawy ze źródeł krajowych i z importu mąki, kasz, płatków, makaronu i ryżu. Zwiększenie wyniosło około 230 tys. ton w stosunku do roku 1980. Uzupełnienie dostaw krajowych tłuszczów, dostawami z importu do łącznej wysokości 86 tys. ton, w tym 6 tys. ton ze środków „PEWEXU", pozwoliło na uzyskanie poziomu dostaw 1980 roku. Niższe dostawy tłuszczów zwierzęcych i masła rekompensowane były dostawami margaryny i oleju — wyższe o około 20 tys. ton. W warunkach pogarszającej się sytuacji w zaopatrzeniu rynku, a zwłaszcza w artykuły żywnościowe, postanowiono rozszerzyć sprzedaż reglamentowaną.

Decyzje w zakresie reglamentacji były uprzednio konsultowane z możliwie najszerszymi kręgami społeczeństwa oraz związkami zawodowymi, a także z komisją sejmową Handlu Wewnętrznego, Drobnej Wytwórczości i Usług.

Wprowadzenie systemu reglamentacji zapewnia wprawdzie równomierne rozmieszczenie masy towarowej na terenie całego kraju, ale nie likwiduje trudności nabycia podstawowych artykułów żywnościowych w ilościach określonych normami, zwłaszcza mięsa i drobiu.

W trosce o zapewnienie niezbędnego poziomu wyżywienia dzieciom i młodzieży przebywającym na koloniach i obozach letnich podjęto duże wysiłki organizacyjne mające zagwarantować uczestnikom kolonii niezbędne zaopatrzenie w towary żywnościowe i środki higieny.

W poprzednich latach daleko idącej pomocy w organizowaniu i finansowaniu kolonii i obozów harcerskich udzielały związki zawodowe. W roku bieżącym wobec znacznie zmniejszonego zainteresowania tym tematem ogniw NSZZ „Solidarność" ciężar organizacji i finansowania kolonii i obozów spadł w znacznie większym stopniu na administrację państwową.

Natomiast nie udało się zapewnić takiego zaopatrzenia wczasów pracowniczych. Dokonano przesunięcia dostaw towarów niereglamentowanych z dużych aglomeracji miejskich na tereny o charakterze turystycznym.

Z dodatkowych przedsięwzięć należy wymienić:

- podjęcie przez Prezydium Rządu w dniu 5 czerwca br. decyzji przeznaczającej całość wpływów dewizowych „Pewexu" na interwencyjne zakupy towarów rynkowych oraz komponentów do produkcji takich towarów. Ze środków tych rynek otrzyma 50 tys. ton mięsa, 6 tys. ton masła i słoniny, 1 tys. ton serów oraz artykuły higieny osobistej,
- przewidywane zwiększenie sprzedaży w „Pewexie" umożliwiające dalszy import dla rynku w związku z przywróceniem — w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi — do końca 1981 r. sprzedaży w sieci „Pewexu" atrakcyjnych nieżywnościowych artykułów produkcji krajowej,
- uzgodnienie, niezależnie od wymiany realizowanej w oparciu o protokoły roczne, możliwości zakupu za granicą za artykuły przemysłowe artykułów spożywczych o wartości rynkowej około 1 mld zł.

Dla poprawy gospodarowania towarami rynkowymi i skuteczniejszej ochrony interesów społeczeństwa w warunkach niedostatecznej ich podaży rząd powołał nadzwyczajną komisję do walki ze spekulacją, której zadaniem jest koordynacja działań właściwych organów dla szybkiego ograniczenia zjawisk spekulacyjnych. Nasilone są kontrole dystrybucji towarów oraz kontrole sprzedaży wolnorynkowej. Zwiększona operatywna działalność instytucji do tego celu powołanych w powiązaniu z pomocą związków zawodowych i organizacji społecznych winny przynieść odczuwalne efekty w zwalczaniu spekulacji.

VII. Działalność niezależnych samorządnych zw. zawodowych

W porozumieniach społecznych uznano za celowe powołanie nowych samorządnych związków zawodowych, które byłyby autentycznym reprezentantem ludzi pracy. Porozumienia nie kwestionowały prawa nikogo do pozostania w dotychczasowych związkach, w przyszłości zakładały nawiązanie współpracy między związkami.

Porozumienia stwierdzały, że nowe, niezależne, samorządne związki zawodowe przestrzegać będą zasad określonych w Konstytucji PRL. Stwierdzały, że związki zawodowe bronić będą społecznych i materialnych interesów pracowników i nie zamierzają pełnić roli partii politycznej. Stać będą na gruncie zasady społecznej własności środków produkcji stanowiącej podstawę istniejącego w Polsce ustroju socjalistycznego. Uznano, iż PZPR sprawuje kierowniczą rolę w państwie, że związki, nie podważając ustalonego sojuszów międzynarodowych, dążą do zapewnienia ludziom pracy odpowiednich środków kontroli, wyrażania opinii i obrony swych interesów. Stwierdzono, że rząd zagwarantuje i zapewni pełne poszanowanie niezależności i samorządności nowych związków zawodowych, zarówno co do ich struktury organizacyjnej, jak i funkcjonowania na wszystkich szczeblach działania. Stwierdzono również, że rząd zapewni nowym związkom zawodowym pełną możliwość wypełniania podstawowych funkcji w zakresie obrony interesów pracowniczych, realizacji potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych pracowników. Zagwarantowano również, że nowe związki zawodowe nie będą przedmiotem żadnej dyskryminacji. Uznano, że stworzenie i działalność niezależnych, samorządnych związków zawodowych odpowiada ratyfikowanym przez Polskę konwencjom Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 87 o wolności związkowej i ochronie praw związkowych oraz nr 98 o prawie organizowania się i rokowań zbiorowych.

Na skutek istnienia wielu organizacji związkowych i pracowniczych uznano, że rząd podejmie inicjatywy ustawodawcze dotyczące w szczególności ustawy o związkach zawodowych, ustawy o samorządzie robotniczym, kodeksu pracy. Ustalono, że powstałe komitety strajkowe mają możność przekształcenia się w zakładowe organa reprezentacji pracowniczych, takie jak komitety robotnicze, komitety pracownicze, rady robotnicze, bądź w komitety założycielskie nowych samorządnych związków zawodowych.

Ustalono, że komitety założycielskie funkcjonować będą do statutowego wyboru nowych władz. Rząd zobowiązał się do stworzenia warunków dokonania rejestracji nowych związków zawodowych poza rejestrem CRZZ. Ustalono, że nowe związki zawodowe winny mieć realną możliwość publicznego opiniowania kluczowych decyzji determinujących warunki życia ludzi pracy; zasad podziału dochodu narodowego na konsumpcję i akumulację, podziału funduszu konsumpcji społecznej na różne cele (zdrowia, oświaty, kultury), podstawowych zasad wynagradzania i kierunków polityki płac, a szczególnie zasady automatycznej korektury płac w warunkach inflacji, wieloletnich planów gospodarczych, kierunków inwestycji oraz zmian cen. Zobowiązano się do zapewnienia warunków do pełnienia tych funkcji.

Uzgodniono powołanie ośrodka prac społeczno - zawodowych, którego zadaniem ma być obiektywna analiza sytuacji pracowniczej, warunków bytowych ludzi pracy i sposobu reprezentowania interesów pracowniczych. Ośrodek będzie wykonywał również ekspertyzy oraz publikował wyniki swoich badań. Ustalono, że nowe związki będą posiadały swoje wydawnictwa. Zapewniono również prawo do dobrowolnego zrzeszania się w związki zawodowe. Ustalono, że zapewni się udział przedstawicieli MKS lub komitetów założycielskich samorządnych związków zawodowych oraz innych reprezentacji pracowniczych w opracowaniu ustawy o związkach zawodowych.

Ustalono, że prawo do strajku będzie zagwarantowane w przygotowywanej ustawie o związkach zawodowych. Uznano, iż ustawa ta powinna określić warunki proklamowania i organizowania strajku, metody rozstrzygania spornych spraw i odpowiedzialności za naruszenie prawa. Zagwarantowano strajkującym i osobom wspomagającym bezpieczeństwo osobiste i utrzymanie dotychczasowych warunków pracy. W protokole z 17 kwietnia 1981 r. z Bydgoszczy uzgodniono, że na takich samych zasadach jak pracownicy gospodarki uspołecznionej również rolnicy indywidualni będą mieli prawo zrzeszania się w związkach zawodowych.

Realizacja

Rada Państwa wydała uchwałę z dnia 13.09.1980 r. w sprawie rejestracji nowo powstających związków zawodowych. Zostało to potwierdzone ustawą z dnia 8.10.1980 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych. Sąd Najwyższy w dniu 10.11.1980 r. zarejestrował NSZZ „Solidarność". Do dnia 15.08.1981 r. Sąd Wojewódzki w Warszawie zarejestrował 84 związki zawodowe. Rząd skierował do Sejmu projekty ustaw o związkach zawodowych rolników indywidualnych, o rejestracji Centralnego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych oraz o rejestracji organizacji międzyzwiązkowych. Ustawy zostały uchwalone w dniu 6.5.1981 r. W dniu 12.5.1981 r. zostały zarejestrowane: NSZZ „Solidarność" Rolników Indywidualnych i Centralny Związek Kółek i Organizacji Rolniczych. W myśl zawartych porozumień nowe związki zawodowe mają możliwość wypełniania swoich statutowych obowiązków, opiniowania kluczowych decyzji dotyczących warunków życia ludzi pracy.

Na szczeblu resortowym powołano organa do czuwania nad realizacją porozumień zawartych z przedstawicielami załóg pracowniczych. Ustalono również tryb rozpatrywania i załatwiania postulatów i wniosków pracowniczych przez organa administracji państwowej. Stan realizacji zawartych porozumień poddawany jest okresowej ocenie rządu. O programie działań rządowych zapewniających realizację porozumień prezes Rady Ministrów informował Sejm PRL.

Na posiedzeniu w dniu 21 listopada 1980 r. przedłożona została informacja rządu o stanie realizacji zawartych porozumień w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu. W swej uchwale Sejm przyjął do wiadomości tę informację, wyraził aprobatę dla podjętych przez rząd działań zmierzających do pełnego wykonania zobowiązań zawartych w porozumieniach oraz na wniosek prezesa Rady Ministrów — powołał ministra do spraw Współpracy ze Związkami Zawodowymi, a także bieżącej koordynacji działalności organów administracji państwowej w tej dziedzinie.

W dniu 20 lutego 1981 r. Rada Ministrów powołała Komitet Rady Ministrów do spraw Związków Zawodowych kierowany przez wiceprezesa Rady Ministrów.

W oparciu o uchwałę Rady Państwa podjęto prace nad przygotowaniem nowej ustawy o związkach zawodowych. Zapewniono udział w zespole do opracowania projektu ustawy przedstawicieli NSZZ „Solidarność", przedstawicieli związków branżowych i autonomicznych, przedstawicieli nauki i praktyki.

Opracowany przez zespół projekt ustawy o związkach zawodowych zaprezentowany został społeczeństwu. Projekt ten został skierowany do Sejmu PRL i jest przedmiotem obrad komisji sejmowych. Do Sejmu skierowane zostały również projekty ustaw o przedsiębiorstwie państwowym i o samorządzie pracowniczym.

Projekty podstawowych decyzji dotyczących istotnych problemów ludzi pracy są przedkładane do konsultacji związkom zawodowym. Konsultacje odbywają się również w drodze bezpośrednich spotkań członków rządu z przedstawicielami związków zawodowych. W drodze konsultacji zostały podjęte decyzje dotyczące m.in. szeregu podwyżek płac, zasiłków rodzinnych, emerytur i rent, kontroli cen, wprowadzania systemu kartkowego itp.

Skierowano do konsultacji wiele projektów decyzji — w tym założenia reformy zasiłków rodzinnych, emerytur i rent. Do opinii związków zawodowych i powszechnej dyskusji publicznej skierowano propozycje dotyczące m.in. reformy gospodarczej, ustawy o związkach zawodowych, ustaw o przedsiębiorstwie państwowym i samorządzie pracowniczym. Powstał ośrodek prac społeczno-zawodowych przy KKP NSZZ „Solidarność". Ośrodek korzystając z bazy poligraficznej związku oraz z bazy poligraficznej instytutu wydawniczego związków zawodowych publikuje ekspertyzy i opracowania.

Stworzono możliwość wydawania prasy związkowej nowych związków zawodowych. Ukazuje się tygodnik „Solidarność" o nakładzie 500 tys. egzemplarzy dostępny w powszechnej prasowej sieci dystrybucyjnej. Wydają swoje pisma zarządy regionalne w Szczecinie i Jastrzębiu, Jeleniej Górze, Koszalinie i Płocku. Poszczególne międzyzakładowe komitety założycielskie NSZZ „Solidarność" oraz organy związków branżowych i autonomicznych wydają swe biuletyny informacyjne. Szeroko prezentowane są problemy działalności związku i wypowiedzi jego działaczy zarówno w prasie centralnej jak i terenowej.

W wyniku rozmów w lutym i maju br. stworzono możliwości szerokiego prezentowania spraw NSZZ „Solidarność" w radio i telewizji.

Informacja o wydarzeniach bieżących związanych z ruchem związkowym w układzie programu Polskiego Radia znalazła swoje miejsce w najbardziej słuchanych audycjach. „Sygnały Dnia" prezentowały od 7 do 11 materiałów miesięcznie, „Cztery Pory Roku" jedno swoje wydanie w miesiącu w całości (2 godz. 40 minut) poświęcały takim problemom jak: prawo do strajku (z udziałem ekspertów związkowych i rządowych), zwalczanie spekulacji, możliwości zwiększenia produkcji żywności, społecznej kontroli produkcji.

W programach centralnych Polskiego Radia i programach Warszawskiego Ośrodka Radiowo-Telewizyjnego nadawanych jest średnio w miesiącu 65 audycji poświęconych problematyce związkowej głównie związanych z działalnością NSZZ „Solidarność". Do pozycji tych nie są wliczone codzienne informacje o działalności związkowej w dziennikach Polskiego Radia i Telewizji. Równie szeroko prezentowane są problemy związkowe w programach telewizyjnych.

Dla przykładu w okresie 20 dni sierpnia w głównym wydaniu dziennika zaprezentowano 7 razy wypowiedzi działaczy NSZZ „Solidarność". We wszystkich prawie programach cyklu „Forum Ekonomistów" biorą udział eksperci „Solidarności" związków branżowych i autonomicznych. Podobnie w cyklicznych programach „Otwarte Karty" i „Listy o gospodarce". W magazynie spraw związkowych „Impulsy" prezentowane są poglądy związków zawodowych w tym także regionów. Szeroki jest udział działaczy związkowych w tym NSZZ „Solidarność" w programach „Studia 2" a także w programach redakcji publicystyki kulturalnej.

Szeroko prezentowane są problemy NSZZ „Solidarność" i wypowiedzi jego działaczy w programach lokalnych telewizji. Różnica poglądów z NSZZ „Solidarność" wynikała z braku dostępu związku do środków masowego przekazu, a z dążeniem NSZZ „Solidarność" do stworzenia w istocie struktury własnej, wyłączonej z organizmu RTV.

Problemy strajkowe zostały zawarte w projekcie ustawy o związkach zawodowych. Dotyczy to metod rozstrzygania konfliktów zbiorowych, proklamowania i organizowania strajków, odpowiedzialności za naruszenie prawa itp.

Rząd zgodnie z oświadczeniem z 30.03. br. w pełni przestrzega zasad rozstrzygania konfliktów sformułowanych w projekcie ustawy o związkach zawodowych.

Niestety ogniwa NSZZ „Solidarność" wielokrotnie naruszyły zasady określone w swoim statucie. Szereg strajków było organizowanych prawie z dnia na dzień, bez wyczerpania drogi negocjacji. Organizowano akcje protestacyjne i strajki w celach nie mających nic wspólnego z działalnością związkową np. akcja protestacyjna o uwolnienie tzw. więźniów politycznych, marsze uliczne itp. W wystąpieniach i wydawnictwach „Solidarności" często pojawiają się artykuły atakujące partię i organa władzy państwowej, żądania odwołania posłów i radnych, czy też zmian w ordynacji wyborczej do Sejmu i rad narodowych. Nagminne stały się ingerncje „Solidarności" w obsadzanie stanowisk kierowniczych w przedsiębiorstwach i terenowej administracji państwowej. Niektóre biuletyny, ulotki i plakaty związku szkodzą naszym sojuszom, podważają wiarygodność Polski jako członka Układu Warszawskiego i RWPG. Mają miejsce przypadki wkraczania w kompetencje administracji państwowej i gospodarczej (choćby przykład zatrzymywania towarów na eksport).

Ogniwa „Solidarności" podejmowały działania, które miały postawić jej działaczy w istocie rzeczy ponad prawem. W projekcie programu „Solidarności" jak i w wielu publicznych wystąpieniach członków władz NSZZ „Solidarność" przedstawiono szereg tez stanowiących jawne zaprzeczenie porozumień społecznych, zasad statutowych związku i uznawania przez niego kierowniczej roli partii w państwie.

VIII. Ustalenia o charakterze ogólnym

1. Ustawa o kontroli prasy, publikacji i widowisk

W porozumieniu gdańskim ustalono, że rząd wniesie do Sejmu w terminie trzech miesięcy projekt ustawy o kontroli prasy, publikacji i widowisk. Cenzura powinna chronić interesy państwa. Oznacza to ochronę tajemnicy państwowej oraz gospodarczej, spraw bezpieczeństwa państwa i jego ważnych interesów międzynarodowych, ochronę uczuć religijnych, a jednocześnie uczuć osób niewierzących, uniemożliwienie rozpowszechniania treści szkodliwych obyczajów. Projekt ustawy winien objąć prawo zaskarżania decyzji organów kontroli prasy, publikacji i widowisk do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Realizacja

Projekt ustawy o kontroli, publikacji i widowisk został opublikowany, przeprowadzono szereg dyskusji nad projektem. W toku prac konsultacyjnych brały udział m.in. Komitet Porozumiewawczy Stowarzyszeń Twórczych i Naukowych, Komisja Porozumiewawcza Branżowych Związków Zawodowych oraz KKP NSZZ „Solidarność", konsultacje przeprowadzono również z przedstawicielami Episkopatu. W wyniku dyskusji opracowano nową wersję projektu ustawy. Sejm PRL uchwalił ustawę z mocą obowiązującą od 1.10.1981 r.

2. Korzystanie ze środków masowego przekazu przez związki wyznaniowe w zakresie ich działalności religijnej

W porozumieniu gdańskim ustalono, że korzystanie ze środków masowego przekazu przez związki wyznaniowe w zakresie ich działalności religijnej będzie realizowane w drodze uzgodnienia problemów natury merytorycznej i organizacyjnej między organami państwowymi a zainteresowanymi związkami wyznaniowymi. Ustalono, że rząd zapewni transmisję radiową niedzielnej mszy św. w ramach szczegółowego uzgodnienia z Episkopatem.

Realizacja

Podjęła działalność Komisja Wspólna Przedstawicieli Rządu i Episkopatu, jako forum służące normalizacji stosunków między Państwem i Kościołem w interesie rozwoju kraju i jedności jego obywateli. Zapewniono transmisję radiową niedzielnej mszy św. oraz transmisję radiową niedzielnej mszy św. dla marynarzy znajdujących się na morzu.

Ze wszystkich ważniejszych uroczystości kościelnych oraz ważnych wydarzeń w życiu Kościoła środki masowego przekazu przynosiły szerokie relacje.

3. Działalność środków masowego przekazu. Korzystanie z dostępu do dokumentów opracowywanych przez rząd i organy administracyjne, przez prasę, obywateli i ich organizacje

W porozumieniu gdańskim ustalono, że działalność radia i telewizji oraz prasy i wydawnictw powinna służyć wyrażaniu różnorodnych myśli, poglądów i sądów, że powinna ona podlegać kontroli społecznej.

Ustalono, że rząd rozszerzy w sposób zasadniczy zakres informacji społeczno-ekonomicznej, że prasa, podobnie jak obywatele i ich organizacje, powinna korzystać z dostępu do dokumentów publicznych, planów społeczno-gospodarczych itp. wydawanych przez rząd i podległe mu organy administracyjne. Ustalono również, że wyjątki od zasady jawności działania administracji określone zostaną w ustawie o kontroli prasy, publikacji i widowisk.

Realizacja

Różnorodność myśli, poglądów i sądów znalazła swój szeroki wyraz w działalności radia i telewizji oraz prasy i wydawnictw. Nie trzeba o tym nikogo dziś w Polsce przekonywać. Wzrosła samodzielność i inicjatywa poszczególnych redakcji i dziennikarzy. Powstały nowe pisma (np. związkowe) prezentujące różnorodne poglądy. Szeroko w prasie, radio i telewizji prezentowane są zróżnicowane opinie działaczy politycznych, społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli świata nauki wobec ważnych społecznie tematów. Często są prezentowane uroczystości kościelne jak i wypowiedzi przedstawicieli duchowieństwa katolickiego.

Systematyczne są relacje z obrad organizacji politycznych, społecznych i związkowych. Zasadą stały się bezpośrednie transmisje telewizyjne z sesji Sejmu PRL, bezpośrednio transmitowane były obrady IX Zjazdu PZPR. Rozszerzono zakres informacji rządu i podległych mu organów dla prasy, społeczeństwa i organizacji dotyczących różnych problemów społecznych i gospodarczych.

Służą temu publikowane komunikaty Głównego Urzędu Statystycznego i inne formy informacji ekonomicznej. Opublikowany został raport o stanie gospodarki. Materiały o pracach rządu systematycznie przekazywane są prasie.

Emitowany jest w TVP cotygodniowy Monitor Rządowy, w którym przedstawiane są najistotniejsze tematy nad którymi pracują organa administracji państwowej. Tym tematom poświęcone są też konferencje prasowe rzecznika prasowego rządu.

Kierownictwa i ośrodki społeczno-zawodowe związków zawodowych otrzymują pełne informacje statystyczne, by w sposób kompetentny wypowiadać się o sprawach należących do ich statutowych praw i obowiązków.

Sejm PRL uchwalił zgodnie z porozumieniem gdańskim — szeroko społecznie konsultowaną — ustawę o kontroli publikacji i widowisk. Trwają prace nad opracowaniem ustawy prasowej, która prawnie regulować będzie zasady działania prasy, radia i telewizji, a także zasady kontroli społecznej nad nimi.

4. Zwolnienie z pracy po strajkach w 1970 r. i 1976 r. i sprawa osób aresztowanych wymienionych w porozumieniu

W porozumieniu gdańskim ustalono, że zostanie niezwłocznie zbadana zasadność zwolnień z pracy po strajkach w 1970 i 1976 r. Ustalono, że we wszystkich zgłoszonych przypadkach i w razie stwierdzenia nieprawidłowości, pracownicy za ich zgodą zostaną natychmiast przywróceni do pracy, z uwzględnieniem nabytych w międzyczasie kwalifikacji. Ustalono również, że będzie to miało odpowiednie zastosowanie w sprawach skreślonych studentów.

Ustalono również rozpatrzenie przez ministra Sprawiedliwości spraw osób aresztowanych wymienionych w porozumieniu i w aneksie do porozumień. Uzgodniono, że panować będzie pełne przestrzeganie swobody wyrażania przekonań w życiu publicznym i zawodowym.

Realizacja

Ministerstwo Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określiło uprawnienia osób przywracanych do pracy w związku z tym, że zostały zwolnione za działalność strajkową w latach 1970—80. Uprawnienia pracowników zwalnianych za działalność strajkową określono znacznie szerzej niż wynikałoby to z literalnego brzmienia porozumień z Gdańska i Szczecina. Określono nie tylko uprawnienia pracowników, którzy zgłoszą zamiar ponownego podjęcia pracy, ale także zasady wyrównania doznanych szkód pracownikom, którzy nie zamierzają podjąć ponownie pracy w zakładach, z których zostali zwolnieni oraz pracownikom, którzy ponieśli szkody w wyniku nałożenia na nich kar porządkowych. Zakłady pracy na powyższych zasadach dokonały przyjęć do pracy i wypłaty należnych świadczeń.

W sprawach studenckich otrzymano i rozpatrzono cztery odwołania byłych studentów — przywrócono prawa studenckie 2 osobom, podtrzymano uprzednie decyzje o skreśleniu dwóch pozostałych osób z uwagi na brak związku przyczyny skreślenia z działalnością polityczną. Osoby wymienione w porozumieniu oraz w aneksie do porozumienia przebywają na wolności.

W odniesieniu do pełnego przestrzegania swobody wyrażania przekonań należy stwierdzić, że swoboda wyrażania przekonań w życiu publicznym i zawodowym jest w pełni przestrzegana — obywateli PRL obowiązuje przy tym przestrzeganie przepisów prawa zgodnie z Konstytucją PRL.

5. Prace nad reformą gospodarczą i rozszerzenie zakresu informacji społeczno-ekonomicznej

W porozumieniu gdańskim uznano, że należy wydatnie przyśpieszyć prace nad reformą gospodarczą. Stwierdzono, że władze określą i opublikują w ciągu najbliższych miesięcy podstawowe założenia tej reformy. Założono umożliwienie szerokiego uczestnictwa w publicznej dyskusji nad reformą przy szerokim współuczestniczeniu związków zawodowych w pracach nad ustawami o socjalistycznych organizacjach gospodarczych i o samorządzie robotniczym. Przyjęto też postulat konsekwentnego doboru kadr kierowniczych na zasadach kwalifikacji i kompetencji, zarówno członków partii, stronnictw, jak i bezpartyjnych.

Realizacja

Uchwałą Biura Politycznego KC PZPR i Prezydium Rządu we wrześniu ub. roku powołano komisję d/s reformy gospodarczej, w skład której wchodzą przedstawiciele różnych środowisk, w tym również związków zawodowych. Komisja ta opracowała projekt reformy, który w styczniu br. został opublikowany i poddany pod dyskusję społeczną. Uwzględniając wyniki tej dyskusji opracowano „kierunki reformy gospodarczej", które zostały przyjęte przez IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR i w lipcu br. skierowane przez rząd do Sejmu PRL.

W marcu br. opublikowano tezy projektów ustaw o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi. Przeprowadzono w tej sprawie szeroką konsultację społeczną. Na jej podstawie opracowano projekty ustaw, które zostały skierowane do Sejmu.

Od 1 lipca zasady reformy gospodarczej wprowadzono w PGR i drobnej wytwórczości. Podjęto uchwałę Rady Ministrów w sprawie zmian cen zaopatrzeniowych od 1 stycznia 1982 r. Obecnie trwają prace nad programem zmian cen detalicznych i zasad rekompensaty jako integralną częścią reformy gospodarczej. Wprowadzenie nowych cen detalicznych pieczywa i przetworów zbożowych stworzyło niezbędne warunki do wdrożenia nowych zasad ekonomicznych w przemyśle zbożowo-młynarskim i piekarniczym. Zasady funkcjonowania przedsiębiorstw w tych dziedzinach — zgodnie z przyjętymi kierunkami reformy — zakładającymi samodzielność, samorządność i samofinansowanie przedsiębiorstw — wejdą w życie z dniem 1 października 1981 r.

Wprowadzono pierwszy etap zmian w systemie zarządzania dokonując reorganizacji gospodarczej administracji centralnej.

Opracowany został szczegółowy harmonogram prac nad reformą gospodarczą. Opiera się on na założeniu, że reforma w podstawowych działach gospodarki narodowej zostanie wprowadzona w życie od 1.1. 1982 r.

Opracowany został raport o stanie gospodarki, a także uchwalony w lipcu br. przez Sejm PRL rządowy program przezwyciężenia kryzysu oraz stabilizowania gospodarki.

Zarówno w pracach nad wprowadzeniem reformy gospodarczej, jak i w działaniach bieżących wiele uwagi poświęca się sprawom kwalifikacji i kompetencji kadry i kontroli społecznej nad jej pracą. Wyrazem tego jest zasada opiniowania kierowników przedsiębiorstw przez samorząd pracowniczy, zasada samodzielności przedsiębiorstw, a więc również szerokich kompetencji ich kierowników. W ostatnich miesiącach na wszystkich szczeblach kierowania miały miejsce zmiany kadrowe, w wyniku których w ogniwach zarządzania znaleźli się nowi ludzie o wysokich kwalifikacjach zarówno członkowie PZPR, stronnictw politycznych jak i bezpartyjni.

Rząd jednocześnie troszczy się o stworzenie kadrze warunków do pracy i przeciwstawia się bezzasadnym atakom na kadrę. Zarówno długofalowe jak i wynikające z potrzeb dnia dzisiejszego zadania w dziedzinie polityki kadrowej, wychodząc naprzeciw opinii społecznej, określił IX Zjazd PZPR.

☆

Roczne doświadczenia wskazują na konieczność nowego, bardziej globalnego spojrzenia na podpisane dotychczas porozumienia. Mnogość zawartych, trudnych do kontroli, porozumień branżowych i lokalnych, napięcia społeczne związane zarówno z ich podpisywaniem jak i realizacją utrudniają skoncentrowanie uwagi na sprawach najważniejszych — wyprowadzeniu kraju z kryzysu gospodarczego i stabilizacji życia społecznego — na stworzenie niezbędnych warunków do wypełnienia zobowiązań z Gdańska, Szczecina i Jastrzębia.

Miniony rok przyniósł zamiast oczekiwanej przez społeczeństwo poprawy sytuacji gospodarczej i jej pogorszenie i związane z tym pogłębienie uciążliwości codziennego życia obywateli. Koniecznym stało się więc ponowne przemyślenie przyjętych ustaleń i dostosowanie ich do realnych możliwości gospodarki, a także do nowych warunków wynikających z reformy gospodarczej, podporządkowanie porozumień branżowych i lokalnych jednemu nadrzędnemu, ogólnemu. W porozumieniach w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu przyjęte zostały zobowiązania dwustronne. Rząd oczekuje pełnej realizacji zobowiązań utworzonego w wyniku porozumień społecznych niezależnego związku zawodowego „Solidarność" — przestrzegania dobrowolnie przyjętych przezeń zasad statutowych.

Rząd liczy na możliwości partnerskiej współpracy ze wszystkimi związkami zawodowymi w rozwiązywaniu trudnych problemów dnia dzisiejszego, na ich wzajemne współdziałanie w tym zakresie.

Taką wolę partnerskiej współpracy w duchu przyjętej na IX Zjeździe PZPR polityki porozumienia społecznego i socjalistycznej odnowy rząd jeszcze raz potwierdza.

Warszawa, wrzesień 1981 r.

RÓŻNE

POTRZEBNA pomoc do 2,5-letniego dziecka na stałe. Możliwość nauki. Białystok, ul. Stapora 11 m. 59, tel 414-966.
g 5201-1

POSZUKUJĘ pracownika lub pracownicę do szycia konfekcji. Felicja Sawicz, Białystok, ul. Kielecka 3 (wiadomość po godz. 17).
g 5144-1

PRZYJMĘ piekarzy oraz uczniów. Mieczysław Rawski, Białystok, Włościańska 17 (Pieczurki).
g 5197-1

POTRZEBNA dziewczyna (do lat 30) ze wsi do prac domowych, zapewnione mieszkanie, wyżywienie, wynagrodzenie. Milczarek, 91-728 Łódź, Bystrzycka 11.
K 2969-1

MIESZKANIE 46 m kwadr. w Białymstoku zamienię na podobne lub domek jednorodzinny w Augustowie, Sztabinie lub okolicy. Wiadomość: 15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 31 m. 6, Marian Korzeniewski.
g 5111-0

MIESZKANIE M-2, parter w Łomży — sprzedam. Oferty: Gdynia, Urząd Pocztowy 1, poste restante.
p 1096-0

„FIATA" 126 p (1981 rok) zamienię na „Zastawę", „Fiata" 125 p (1978 rok wzwyż). Sienkiewicza 35/21.
g 5123-1

SAMOCHÓD „Moskwicz" (rok 1984) — sprzedam, tel. 413-932 (po godz. 17).
g 5071-00

„ZAPOROŻCA" po wypadku lub kompletne zawieszenie — kupię. Witalis Kibitlewski 19-505 Żytkiejmy
Sg 3494-0

BIAŁOSTOCKI KOMBINAT BUDOWLANY BIAŁYSTOK, ul. Dzierżyńskiego 14/16 ogłasza PRZETARG NIEOGRANICZONY na wykonanie tynków wewnętrznych i zewnętrznych w budynku rotacyjnym Politechniki Białostockiej przy ul. Zwierzynieckiej.

Materiały dostarcza zamawiający.

W przetargu mogą brać udział jednostki gospodarki uspołecznionej i nieuspołecznionej.

Termin wykonania tynków wewnętrznych — październik 1981 — styczeń 1982.

Termin wykonania tynków zewnętrznych — kwiecień 1982 r.

Dokumentacja projektowa do wglądu codziennie w godz. 7—14 w biurze BKB, pokój 119.

Oferty z kosztorysami prosimy składać w kancelarii biura BKB, pokój 112 w terminie do dnia poprzedzającego przetarg.

Przetarg odbędzie się w biurze BKB Białystok, ul. Dzierżyńskiego 14/16, pokój 119 dnia 21 września 1981 o godz. 9.

BKB zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferty bądź unieważnienia przetargu.
K 3081-1

SPÓŁDZIELNIA USŁUG ROLNICZYCH w JUCHNOWCU ogłasza PRZETARG NIEOGRANICZONY na samochód marki „Fiat" 125, rok produkcji 1974, nr silnika 185679, nr podwozia 327338. Cena wywoławcza 104 000 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 25 września 1981 r. w biurze Spółdzielni Usług Rolniczych o godz. 10.

Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium 10% w kasie SKR najpóźniej w przeddzień przetargu.

Samochód można oglądać na placu SKR w godz. 7 do 15.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn
K 2701-1

KUPIĘ dom jednorodzinny w Białymstoku. Oferty Biuro Ogłoszeń nr 5079
g 5079-0

PLAC pow. 1200 m kwadr. uzbrojony z domem pow. mieszkalnej 90 m kwadr., z częścią gospodarczo-garażową pow. 56 m kwadr. na przedmieściach Białegostoku oraz materiały budowlane — sprzedam. Wiadomość: Białystok, ul. Nowogródzka 2 c. m. 28 (w niedziele i wolne soboty).
g 5214-0

Wszystkim, którzy okazali wyrazy współczucia, pomoc, oraz wzięli udział w uroczystości pogrzebowej

Józefa Kundzicza

serdeczne podziękowanie składa żona i dzieci.
g 5166-1

Wyrazy głębokiego współczucia Kier. Żłobka Nr 13

KAZIMIERZE POPKO

z powodu zgonu

Teścia

składają: pracownice.
g 5187-1

Serdecznym Koleżankom z Białostockiej Spółdzielni Mieszkaniowej, które okazały wiele pomocy i współczucia oraz wszystkim znajomym uczestniczącym w ostatniej drodze nieodżałowanej pamięci

Eugeniusza Rodziewicza

serdeczne podziękowanie składa pogrążona w głębokim bólu żona, córka i rodzina.
g 5207-1

Wyrazy głębokiego współczucia

mgr MARIANOWI OLSZEWSKIEMU

z powodu zgonu

Żony

składają:
Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, NSZZ „Solidarność", Komitet Rodzicielski, pracownicy oraz młodzież Zespołu Szkół Włókienniczych w Białymstoku.
k 3145-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. ROMANOWI ZAJKOWSKIEMU

z powodu zgonu

Ojca

składają:
Rada Spółdzielni, Zarząd, POP, Związki Zawodowe oraz współpracownicy Spółdzielni Inwalidów Niewidomych im. J. Marchlewskiego w Białymstoku.
k 3132-1

Wyrazy głębokiego współczucia

RODZINIE

z powodu śmierci byłego długoletniego Dyrektora Państwowej Komunikacji Samochodowej w Białymstoku

Ob. Antoniego Bukowskiego

składają:
Dyrekcja i pracownicy Ośrodka Transportu Leśnego w Białymstoku.
k 3147-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Ob. JANOWI ADAMSKIEMU

z powodu śmierci

Ojca

składają:
Dyrekcja i pracownicy Ośrodka Transportu Leśnego w Białymstoku.
k 3148-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. Kol. NADZIEI i JERZEMU MATUJEWICZOM

z powodu zgonu

Męża i Ojca

składają:
Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność" oraz współpracownicy PIP „Instal" w Białymstoku.
k 3131-1

Serdeczne wyrazy współczucia

mgr OTYLLI TULEJ

z powodu zgonu

Matki

składają:
koleżanki, koledzy i uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ełku.
k 3137-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. BARBARZE WOJTKIELEWICZ

z powodu zgonu

Ojca

składają:
współpracownicy ze Szkoły Podstawowej Nr 15 w Białymstoku.
g 5211-1

Serdeczne wyrazy współczucia

IRENIE STANISZEWSKIEJ

z powodu zgonu

Matki

składają:
koleżanki, koledzy i uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ełku.
k 3138-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. MARII GOŚCIK

z powodu zgonu

Matki

składają:
Zarząd, Rada Zakładowa i współpracownicy Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Gródku.
k 3127-1

Wyrazy szczerego współczucia

Kol. HENRYKOWI IGNATOWICZOWI

z powodu zgonu

Ojca

składają:
Dyrekcja, Komisja Zakładowa i współpracownicy Woj. Zarządu Inwestycji Rolniczych w Białymstoku.
k 3119-1

Wyrazy współczucia

Kol. HENRYKOWI ZAJĄCZKOWSKIEMU

z powodu zgonu

Matki

składają:
Zarząd, Rada Zakładowa i współpracownicy Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Gródku.
k 3128-1

▲ Budować szkoły, żłobki, przychodnie lekarskie ▲ Czy będziemy marzli w zimie? ▲ Bałagan w handlu — kto za to odpowie?

Zrobić wszystko — co możliwe

Program działania miejskiej organizacji partyjnej w Białymstoku, przyjęty na plenarnym posiedzeniu KM PZPR 3 września, obejmuje najbliższe cztery miesiące. W dziedzinie umacniania partii zobowiązuje on do szybkiego upowszechniania uchwał Nadzwyczajnego Zjazdu, II i III Plenum KC, a także nowego Statutu PZPR. Ważne jest tu utworzenie systemu szybkiego przepływu informacji, jak również reaktywowania szkoleń partyjnych, rozmów indywidualnych itd.

Postanowienia XIX Konferencji Miejskiej PZPR z końca maja zobowiązują KM i Egzekutywę do wysiłków na rzecz poprawy warunków życia i pracy mieszkańców. W programie poświęcono temu wiele miejsca, co budzi spore nadzieje. Przyspieszona musi być budowa i oddawanie do użytku żłobków m.in. na osiedlu Piasta i Dziesięcinach oraz przedszkoli przy ul. Łomżyńskiej, na osiedlach Centrum, Przydworcowym i Dziesięcinach. Program nakłada obowiązek rozpoczęcia jeszcze w br. budowy przedszkola na osiedlu Piasta oraz żłobków na Słonecznym Stoku i osiedlu Przydworcowym. Przygotowane zostaną terminowo dokumentacje techniczne i place budów pod żłobek na Białymstoczku, szkoły na Dziesięcinach i osiedlu Piasta, jak również pod 3 nowe przychodnie lekarskie. Wznoszenie tych obiektów powinno się rozpocząć w przyszłym roku. Do końca grudnia rozpoczęte zostaną prace nad koncepcjami rozbudowy 5 szkół podstawowych. Zgodnie z postulatami wielu mieszkańców miasta wyznaczone zostaną nowe tereny pod ogródki działkowe. We wrześniu rozpatrzony zostanie stan przygotowań do zimy.

Coraz częstsze obawy, czy nie będziemy musieli marznąć w zimie, rozwiał po trosze obecny na plenarnym posiedzeniu KM prezydent miasta — Aleksander Czuż. Do tej pory zgromadzono 40 tysięcy ton węgla. Jeśli dostawy będą rytmiczne, a ostatnie decyzje rządu dają energetyce i ciepłownictwu priorytet — nie trzeba będzie wyłączać obiektów z sieci. Minister Górnictwa i Energetyki zatwierdził ostatnio rozbudowę EC-II na około 2,5 mld złotych. Oznacza to 90 gigakalorii za 4 lata, dodatkową energię elektryczną, doprowadzenie wody z Narwi oraz mieszkania dla pracowników.

Program działania miejskiej organizacji partyjnej zawiera również wiele przedsięwzięć, związanych z reformą gospodarczą i programem wyjścia z kryzysu, poprawą bezpieczeństwa i ładu publicznego. Nakłada również obowiązek współdziałania ze stronnictwami politycznymi, związkami zawodowymi i organizacjami młodzieżowymi. Akcentuje potrzebę umocnienia roli Miejskiej Rady Narodowej. W dziedzinie oświaty i kultury program zakłada m.in. ocenę polityki kadrowej prowadzonej przez WOiW UM, poprawę sytuacji lokalowej bibliotek, Muzeum Wojska i Muzeum Okręgowego.

Program nie jest z pewnością łatwy do zrealizowania; trzeba jednak w tych trudnych czasach robić wszystko, co możliwe. W przeciwnym razie pogrążymy się w chaosie i zwątpieniu.

Członkowie KM podczas posiedzenia, któremu przewodniczył I sekretarz KM PZPR — **Józef Kowalczyk**, ostro krytykowali bałagan w handlu towarami reglementowanymi, domagając się ukarania winnych za ciągłe zmiany i dezorientację kupujących.

Plenum KM przyjęło odezwę do członków partii i wszystkich ludzi dobrej woli, w której wzywa, by przeciwstawiać się demonstracjom, dezorganizowaniu produkcji i życia w mieście, apeluje o spokojną, wydajną, zdyscyplinowaną pracę oraz poparcie dla reformy gospodarczej, której powodzenie złagodzi napięcia. „Wszelkie próby zakłócenia rytmu pracy i utrudnianie życia są faktycznie przeciw procesowi odnowy. Czynią one z metody porozumienia stały przetarg — nie o mięso i chleb — lecz przetarg o Polskę, o jej teraźniejszość i przyszłość" — czytamy m.in. w odezwie.

Spokój i dobra praca są też niezbędne, by program, przyjęty przez Plenum mógł być zrealizowany. (jot)

MPK informuje

MPK w Białymstoku informuje, że w związku z wprowadzonym przez Przedsiębiorstwo Eksploatacji Dróg i Mostów remontem nawierzchni na skrzyżowaniu ulic Dzierżyńskiego i Skłodowskiej oraz zamknięciem od wtorku, 8 września — godz. 10 przejazdu ul. Skłodowskiej, autobusy linii „8" i „17" będą kursowały ulicami Akademicką, Waszyngtona i Skłodowskiej (dalej bez zmian). Na czas prowadzenia robót przystanek zastępczy będzie usytuowany przy ul. Waszyngtona.

Autobusy linii „10" zostaną wycofane z ulic Ostrowskiego, Kalinowskiego i Próchniaka, a skierowane na ulicę Lipową, Sienkiewicza, Dzierżyńskiego, Akademicką, Waszyngtona i Skłodowskiej (dalej bez zmian). Przystanki obowiązują na trasie przejazdu. Autobusy pozostałych linii będą kursowały bez zmian. (bis)

ZNALEZIONO

♦ Na ul. Produkcyjnej znaleziono zegarek elektroniczny. Bliższe informacje należy telefonować pod numer 411-070, wewn. 635, do godz. 15. (f)

♦ Mieszkanka wsi DŁUGI ŁUG (gmina Korycin) — IWONA K. proszona jest o zgłoszenie się do redakcji celem odbioru utraconych dokumentów.

Oszczędzaj prąd w pracy i w domu!

Podczas mityngu Jagiellonii

Próba bicia rekordu Polski na 1000 m

Dziś 8 bm. na stadionie w Zwierzyńcu rozegrany zostanie ogólnopolski mityng lekkoatletyczny z okazji Dnia Budowlanych. W zawodach startować będą reprezentanci 15 klubów. Głównym punktem programu jest bieg na 1000 m o puchar Kazimierza Kucharskiego — olimpijczyka i czołowego średniodystansowca Polski lat międzywojennych.

Grupa czołowych średniodystansowców kraju: Michał Żerkowski (ROW Rybnik), Stanisław Rzeźniczak (Radomsko), Jerzy Kalicki (Oleśniczanka), Eugeniusz Frąckowiak (Gwardia Olsztyn) i Jerzy Mydlarz (Jagiellonia), zgłosiła próbę pobicia rekordu Polski na 1000 m. Wynosi on 2.18,5 i należy do Michała Skowronka (Wawel Kraków).

Początek mityngu o godz. 16. (let)

Kursy języków obcych

Z początkiem października Towarzystwo Wiedzy Powszechnej rozpocznie, jak co roku, kursy języków obcych: rosyjskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego i włoskiego. Nauczanie prowadzone jest w systemie trzyletnim i kończy się egzaminem państwowym. Słuchacze mogą wybrać metodę tradycyjną (120 godzin lekcyjnych w roku — dwa razy w tygodniu po 2 godziny) i laboratoryjną (260 godzin lekcyjnych — trzy razy w tygodniu po 3 godziny). Organizatorzy zapewniają podręczniki, płyty i inne pomoce naukowe, a także gwarantują możliwość wyjazdu na wczasy lingwistyczne do NRD i Czechosłowacji.

Szczegółowych informacji udziela i przyjmuje zgłoszenia sekretariat ZWTWP w Białymstoku, Rynek Kościuszki 2, tel. 3-11-06 i 3-17-05, codziennie w godzinach 8—16. Zgłoszenia przyjmowane będą do 25 września. (jch)

☆

Oddział Wojewódzki Naczelnej Organizacji Technicznej w Białymstoku przyjmuje jeszcze zapisy na kursy języka angielskiego i niemieckiego.

Dla osób posiadających bierną znajomość tych języków O/W NOT proponuje 7-miesięczne kursy konwersacyjne. Zapisy przyjmuje do dnia 10 września br. Dział Doskonalenia Kadr O/W NOT ul. M.C. Skłodowskiej 2, tel. 212-27 w. 21. (AR)

Za szmaty i makulaturę — atrakcyjne towary

Handel wymienny w punktach surowców wtórnych

Od lat — a ostatnio w ciężkim, kryzysowym czasie szczególnie — zabiega się w całym kraju o pozyskanie i wykorzystanie jak największej ilości odpadów użytkowych — makulatury, szmat, złomu, różnych opakowań. Wszak wiadomo — to cenny (a tani w pozyskiwaniu) materiał wyjściowy do ponownego przetwarzania na papier, nowe tkaniny, produkty metalurgiczne itp.

Rzecz w tym, by skutecznie zachęcić ludzi do zdawania w punktach skupu niepotrzebnie zalegających w różnych zakamarkach domowych zużytych tkanin i makulatury. Często trudno nam zebrać się — i to całymi nieraz miesiącami — z przeprowadzeniem gospodarskich remanentów i porządków, z odstawieniem zgromadzonych odpadów do punktu skupu.

Ostatnio ogłoszono u nas — o czym informowaliśmy apel do instytucji i urzędów o dokonanie przeglądu urzędniczych szaf i biurek, o przekazanie zebranej w ten sposób makulatury do Przedsiębiorstwa Surowców Wtórnych. Z pewnością rezultaty powinny być pokaźne. W telewizyjnym dzienniku oglądaliśmy niedawno migawki z punktów skupu surowców w Lublinie, gdzie za dostarczoną makulaturę otrzymać można... papier toaletowy. Od razu zwiększył się ruch w tych punktach. Przypomnijmy też o talonach na dzieła Mickiewicza, które wielu z nas nabyło w zamian za dostarczoną makulaturę.

Takie „chwyty" w pozyskiwaniu surowców wtórnych są z pewnością powszechnie akceptowane, przynoszą zadowolenie obopólne. Toteż nie dziwi nas, że i Przedsiębiorstwo Surowców Wtórnych w Białymstoku — sięga śladem innych po te sposoby.

Tym razem chodzi o wprowadzenie handlu wymiennego: towar za towar. Rzecz to w zbieraniu makulatury i szmat znana od dawna i odżywająca teraz. Starsi dobrze pamiętają wozy wyładowane odpadami i wykrzykujących jegomościów: szmaaty, butelki kupujęę!... Za te szmaty można było prosto z wozu dostać różne atrakcyjne a poszukiwane dobra jak garnki, kubki, szklanki, patelnie...

Teraz będzie też coś podobnego, tyle że ze szmatami i makulaturą trzeba będzie pofatygować się **do punktu skupu przy Alei 1 Maja 10**. Za szmaty tkane i dziane — ale tylko bawełniane, półwełniane, wełniane i lniane można będzie tam zakupić atrakcyjne wyroby dziewiarskie oraz tkaniny welwetowe (popularny sztruks) — na zasadzie pełnej równowartości towaru kupowanego za towar dostarczony, liczony w obowiązujących cenach (cenniki szmat znajdują się w punktach skupu). A więc nie będzie można nabywać tych towarów np. za dopłatą pieniężną. Trzeba za nie „płacić" wyłącznie szmatami.

Równocześnie za makulaturę i szmaty będzie można nabyć papier toaletowy. Przelicznik na takich samych zasadach jak wyżej. W przypadku makulatury — trzy kg za jedną rolkę plus ewentualna dopłata. Różnica do pełnego rozliczenia na korzyść klienta, będzie wypłacana przez punkt skupu gotówką.

TEN HANDEL WYMIENNY ROZPOCZNIE SIĘ 9 WRZEŚNIA BR. Punkt czynny jest we wszystkie dni robocze w godz. 8—16.

Natomiast w przyszły czwartek, 17 września (tylko jeden dzień) wszystkie punkty skupu należące do Okręgowego Przedsiębiorstwa Surowców Wtórnych na terenie miasta będą wymieniać makulaturę na papier toaletowy (w godzinach 7—18). Warto więc przygotować makulaturę zawczasu i skorzystać z okazji. (bis)

W KILKU WIERSZACH

● Dom Kultury Budowlanych w Białymstoku w ramach spotkań Klubu Seniora organizuje wieczory szachistów (w każdy wtorek i piątek), zajęcia plastyków—amatorów w czwartki od godz. 16 (mogą w nich brać również udział dzieci powyżej lat 12, wykazujące uzdolnienia plastyczne). Klub przyjmuje ponadto zapisy na naukę gry na akordeonie (dzieci od lat 10 i młodzież), zajęcia sekcji fotograficznej (dla dzieci od lat 12 i młodzieży) oraz kursy języków obcych (niemiecki i angielski). Zapisy przyjmowane są codziennie w godz. 9—18, informacja tel. 376-42. (olp)

● Dom Kultury Kolejarza (przy ul. Zwycięstwa) organizuje kurs tańca towarzyskiego I stopnia, prowadzony przez HENRYKA MAŁYSZKO. W programie zajęć znajdą się: tańce angielskie, latynoamerykańskie i beatowe. Zapisy przyjmowane są na miejscu. (olp)

● Miejski Dom Kultury wspólnie z Białostockim Ośrodkiem Tanecznym zaprasza na kolejny kurs tańca, urządzany w Klubie Rozrywki przy ul. Wierzbowej w każdy wtorek i piątek w godz. 17—19.30. Zajęcia, połączone z pokazami tańców tradycyjnych i nowoczesnych prowadzić będą pary taneczne z klubów „Feniks" i „Rytm". Każdorazowo zdobyte umiejętności będzie można sprawdzić w czasie urządzanych bezpośrednio po zajęciach godzinnych dyskotekach. Klub Rozrywki zaprasza także do udziału w pracach tworzącego się zespołu tańca nowoczesnego. Wszystkich chętnych zapraszamy na inauguracyjne zajęcia dziś, 8 bm. o godz. 17 do Klubu Rozrywki. (mip)

● Miejski Dom Kultury w Białymstoku zaprasza wszystkich miłośników różdżkarstwa na spotkanie ze znanymi radiestetami i popularyzatorami tej tematyki dr KORNELEM ŚLIŻYŃSKIM i MIROSŁAWĄ BIAŁKIEWICZ z Kielc, które odbędą się we WTOREK, 8 WRZEŚNIA w kawiarni „Fama" i ŚRODĘ, 9 WRZEŚNIA w Filii MDK nr 1 (ul. Kawaleryjska 38). Początek o godz. 18.

Prelekcje będą ilustrowane przeźroczami. (h)

● W cztery kolejne wtorki organizuje się turniej brydżowy z serii „Grand Prix Białegostoku". Zawody odbywać się będą w świetlicy hotelowej Huty Szkła w Białymstoku, przy ul. Woźniaka 3. Dzisiaj, początek o godzinie 17.30. Zapisy chętnych do udziału w rozgrywkach przyjmuje się przed rozpoczęciem turnieju. (lk)

Ratusz w ikonografii

W związku z przygotowywaną przez Muzeum Okręgowe wystawą dotyczącą historii białostockiego Ratusza, pracownicy placówki zwracają się z prośbą do mieszkańców Białegostoku o wypożyczenie na czas wystawy (10.IX-30.IX br.), wszelkich materiałów związanych z Ratuszem, takich jak: plany, fotografie, obrazy itp. Organizatorzy proszą o zgłaszanie się do działu naukowo-oświatowego Muzeum (Ratusz) w godz. 8—15, tel. 214-73 lub 214-40. (AR)

Komunikat

Zakład Energetyki Cieplnej w Białymstoku uprzejmie przeprasza mieszkańców osiedla PIASTA za brak ciepłej wody w dniach 7—11 września br. wynikłej z konieczności przeprowadzenia wymiany uszkodzonej armatury sieciowej.
k 3237-1

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU

Teatr Dramatyczny im. Al. Węgierki — nieczynny.

Państwowy Teatr Lalek — nieczynny

KLUBY

Klub Rozrywki, ul. Wierzbowa 6 — BOT zaprasza — Kurs tańca, w godz. 17—19.30; Dyskoteka, w godz. 20—24.

KINA

„Pokój" — „Człowiek z żelaza" prod. polsk., kol. (od lat 12), godz 16 i 19.

„Ton" — „King Kong", prod USA (od lat 12), godz. 10 i 12.30; „Gorączka", prod. polsk. (od lat 18), godz. 15.30, 17.45 i 20.

„Syrena" — „W pustyni i w puszczy" cz. I, prod. polsk. (od lat 6), godz. 10.30 i 13; „Bilet powrotny", prod. polsk., kol. (od lat 18), godz. 15.30, 17.45 i 20.

„Studio" — „Czułe miejsca", prod. polsk. (od lat 18), godz. 15.30, 17.45 i 20.

KINA W WOJEWÓDZTWIE BIAŁOSTOCKIM

Bielsk Podlaski — „Złoto dla zuchwałych", prod. jugosł.-USA

Dąbrowa Białostocka — „Ciosy", prod. polsk. (od lat 15)

Hajnówka — „Afera „Concorde", prod. włosk. (od lat 15)

Łapy — „Kto przychodzi przed północą", prod. CSRS (od lat 15)

Mońki — „Zamach stanu", prod polsk. (od lat 15)

Siemiatycze — „Wiedzą sąsiedzi jak kto siedzi", prod. CSRS (od lat 15)

Sokółka — „Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz", prod. polsk. (od lat 15).

MUZEA

W BIAŁYMSTOKU

Muzeum Okręgowe — Ratusz — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków, dni poświątecznych i wtorków po wolnych sobotach) w godz. 10—17, w czwartki w godz. 12—19, w niedziele w godz. 10—16.

Punkt Muzealny w Supraślu — czynny codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 12—19, w niedziele w godz. 10—16.

Ekspozycja wnętrz (Pałac w Choroszczy) — czynna w czwartki w godz. 10—16, w niedziele w godz. 10—15.

Muzeum w Tykocinie, ul. Kozia 2 — Oddział Muzeum Okręgowego — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków, wtorków i dni poświątecznych) w godz. 11—17, w niedziele w godz. 10—16.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego — Oddział Muzeum Okręgowego, ul. Warszawska 37 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17, w niedziele w godz. 10—16.

Muzeum Wojska, ul. Kilińskiego 7 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków, dni poświątecznych i wtorków po wolnych sobotach) w godz. 10—17, w niedziele w godz. 11—16

WYSTAWY

W BIAŁYMSTOKU

Salon Wystawowy BWA (Arsenał), ul. Mickiewicza 2 — czynny codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17. Wystawy: Rysunek Grażyny Mosiadz; Plakat, ilustracja książkowa Krzysztofa Tura (Białystok); Rzeźba Krzysztofa Gąsowskiego (Białystok); Fotografia Piotra Sawickiego (Białystok).

Galeria „ZNAK" BWA, ZPAF (Arsenał), ul. Mickiewicza 2 — czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17. Wystawa: Leszek Brogowski (Gdańsk) — „Rozważania rysunkowe".

ZPAP Galeria „ART" ul. Sienkiewicza 14 — czynna codziennie (z wyjątkiem niedziel, świąt i sobót) w godz. 11—18. Wystawy: Malarstwo Andrzeja Kołodziejka z Lublina; Szkło artystyczne Anny Murman z Iwonicza Zdroju; Tkanina, ceramika, biżuteria srebrna i skórzana plastyków okręgu białostockiego, gdańskiego, warszawskiego, łódzkiego i krakowskiego.

Radio i TV

RADIO

PROGRAM I

Wiadomości: 0.01, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.05, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00; 0.11 Noc z melodią i piosenką; 4.00 Sygnały dnia; 5.05 Zielone Studio; 6.00 Sygnały dnia; 9.00 Cztery pory roku; 11.40 Tu radio kierowców; 12.25 Transmisja z Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym; 12.45 Rolniczy kwadrans; 13.05 Studio Gama; 15.05 Popołudnie dziewcząt i chłopców; 15.30 Transmisja z Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym; 15.35 Co jest grane?; 16.00 Muzyka i Aktualności; 16.30 Transmisja z Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym; 17.00 Radiowe spotkania; 17.30 Radiokurier; 19.25 Kiermasz polskiej piosenki; 19.40 Punkt widzenia; 20.05 Koncert życzeń; 20.30 Orkiestry w repertuarze popularnym; 21.05 Kronika sportowa; 21.28 Tydzień muzyczny w kraju; 22.23 Poznań na muzycznej antenie; 23.30 Aud. publicystyczna.

PROGRAM II

Wiadomości: 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 18.30, 21.30, 23.30; 6.05 Więcej, lepiej, nowocześniej; 6.20 Muzyczne wycinanki; 6.35 Gimnastyka; 6.45 Refleksje; 7.05 Język francuski; 7.20 Gra J. Mikuła; 7.35 Moje lektury; 7.45 Gra zespół J. Tomaszewskiego; 8.05 Lektury i przemyślenia; 8.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach; 9.05 Muzyka kl. II—III; 9.30 10 minut z kapelą Wyczyńskich; 9.40 Radio Moskwa; 10.00 Historia kl. VII; 10.25 Dla przedszkoli: „Stop! Czerwone światło!"; 10.45 Miniatury muzyczne; 11.00 Język polski kl. II lic.; 11.25 Śpiewa T. Haremza; 11.45 Muzyka ludowa w opracowaniu arystycznym; 12.05 Żarty i kaprysy muzyczne; 12.25 Radiowy przyjaciel; 12.45 Śpiewający aktorzy; 13.00 Muzyka kl. II—III; 13.30 Ze wsi i o wsi; 13.51 Fonoteka folkloru; 14.10 Gospodarcze problemy regionów; 14.20 Muzyka w teatrze; 14.40 NURT — Psychologia; 15.00 Chorwackie koło; 15.10 Ludzie i ich pasje; 15.35 Popołudnie dziewcząt i chłopców; 16.00 Duety z oper; 16.20 RTSS; 16.35 Stopień zasilania; 17.00 Jak działać sprawnie?; 17.20 Zespoły Z. Namysłowskiego; 17.30 Krajobrazy; 17.50 Pieśni E. Griega; 18.05 Pod fabrycznym dachem; 18.25 Plebiscyt Studia Gama; 18.40 Dziś pytanie — dziś odpowiedź; 19.30 I. J. Paderewski na płytach; 20.30 Język hiszpański; 20.45 Język angielski; 21.00 Nauka praktyce; 21.20 Wiersze śpiewane; 21.40 Wersje i kontrowersje; 22.50 Radiowy Tygodnik Kulturalny; 22.45 Goście naszych estrad; 23.20 Nadzieja na poezję; 23.35 Gwiazdy jazzu.

PROGRAM III

Wiadomości: 7.00, 8.00, 10.30, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00; 6.30 Między snem a dniem; 8.05 Temat na wrzesień; 8.30 Prosto z kraju; 8.45 Mikrorecital P. Juvet; 9.00 Kronika Powstania Warszawskiego; 9.15 Mała poranna muzyka; 9.45 Wakacje z przebojem; 11.00 „Katedra Marii Panny w Paryżu" — odc. pow.; 11.30 Wakacje ze swingiem; 12.05 W tonacji Trójki; 13.00 Powtórka z rozrywki; 13.50 „Prywatne życie ducha dziejów" — odc. pow.; 14.00 Lato w Filharmonii; 15.05 Wokół nowej fali; 15.40 Gra R. Wright; 16.00 L. Prorok: „Kepi wojska francuskiego"; 16.15 Muzykobranie; 16.40 „Nie dajmy się zwariować" — rep.; 17.05 Poczta UKF; 17.40 Bielszy odcień bluesa; 18.10 Polityka; 18.25 Muzyka na letnie popołudnie; 19.00 Z obu stron kamery; 19.20 Gra Jean Luc Ponty; 19.35 Wibrafonowe sola M. Jacksona; 19.40 Kronika Powstania Warszawskiego; 20.00 Antologia piosenki francuskiej; 20.30 „Spotkanie" — monodram; 20.46 Suita zespołu Focus; 21.30 Śladami jazzowych legend; 22.08 E. Deodato; 22.15 Granice muzyki; 23.05 Między dniem a snem.

PROGRAM IV

Wiadomości: 6.00, 11.00, 13.00, 16.00, 22.00, 0.55; 6.05 Komentarz ekonomiczny; 6.15 S. Krajewski; **6.30 Białostocki Radiowy Kurier Poranny**; 7.40 W aranżacji J. Piątkowskiego; 8.00 Poranna serenada; 9.05 Poranek w Studiu Gama; 10.00 Nim się książka ukaże; 10.20 Wszystkie Sonaty Beethovena; 11.05 „Pan Tadeusz" — fragm. poematu; 11.25 Muzyczne nowości radiofonii; 12.05 „Ludzie nie gęsi" — rep. G. Walczak; **12.15 Polskie rytmy**; 12.25 F. Schubert: XIX Sonata fortepianowa c-moll; 13.05 Operatorium; 13.50 „Matysiakowie"; 14.20 Nowe nagrania radiowe; 15.00 Studio Gama w stereo; 16.05 Góralskie nuty; 16.20 Antologia pieśni; 17.00 Wiadomości; 17.05 „Babski felieton" — fel. A. Markowej; 17.15 „Z piosenką w zakładzie pracy" — aud. Z. Brzozowskiego i J. Przyłuckiego; 17.40 „Kartki" — rep. B. Ciruk i T. Piotrowskiego; 18.00 Muzyczna sztafeta (stereo); 18.40 Wiadomości; 18.45 Prezentacje; 19.31 Giełda płyt; 20.10 Wybitni aktorzy czytają ulubione książki; 20.30 Sławne dzieła, sławni wykonawcy; 22.05 Kontrapunkty; 23.30 „Christo Botew, poeta i rewolucjonista"; 24.00 Muzyka nocą.

TELEWIZJA
PROGRAM I

6.00 i 6.30 TTR i RTSS
9.00 Język polski kl. V—VI
9.55 Dla kl. I—III: „Czerwone, żółte, zielone"
10.00 Język polski kl. III lic.
12.50 Język polski kl. IV lic.
13.30 i 14.00 TTR i RTSS
16.25 Program dnia
16.30 Dziennik
17.00 Dla dzieci: Kino Telewizji Najmłodszych
17.30 Polska Kronika Filmowa
17.40 „Interstudio"
18.10 Telewizja Młodych: „C.D.N."
18.40 Wystąpienie ambasadora Ludowej Republiki Bułgarii
18.50 Dobranoc — „Dziwne przygody Koziołka Matołka"
19.00 „Camerata"
19.30 Dziennik Telewizyjny
20.00 Publicystyka DT
20.15 Film telewizyjny na świecie: „Nieznane oblicze miłości" — angielski dramat obyczajowy
21.55 „Mieszkaniowe progi" — „Co z planem 81?"
22.25 Dziennik
22.40 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju
23.10 Studio Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych Gdańsk 81.

PROGRAM II

18.55 Program dnia
19.00 Program lokalny
19.30 Dziennik Telewizyjny
20.00 Antyczny świat prof. Krawczuka — „Rzymianie w Polsce"
20.30 Wtorek Melomana — Vratislavia Cantans 81
21.30 24 godziny
21.40 Wieczór Filmowy — Kino Miniatur — Polskie filmy dokumentalne.

W razie wypadku

W BIAŁYMSTOKU

Miejskie Pogotowie Ratunkowe, ul. Krasińskiego 1, tel. biura wezwań 999, tel. informacji pogotowia 222-22.

Ambulatorium Pogotowia, ul. M. Fornalskiej 11, tel. 240-41: internistyczne, pediatryczne, ginekologiczne, stomatologiczne, zabiegowe, rentgen, chirurgia dorosłych — czynne w godz. 19—7, w niedziele i święta całą dobę.

Terenowe Pogotowie Ratunkowe, ul. Lenina 3/5, tel. biura wezwań 355-33 i 990: ambulatorium ogólne; ambulatorium chirurgii dziecięcej, ul. Wołodyjowskiego 3a.

Informacja służby zdrowia — tel. 355-34.

Pogotowie MO — tel. 997.
Dyżurne telefony WSW: Białystok — 209-03; Giżycko — 24-56.

Straż Pożarna — tel. 998

Pogotowie elektryczne — tel. 991

Pogotowie Gazowe — w godz. 7—15 tel. 363-28, w godz. 15—7 tel. 992.

Pogotowie Techniczne Wodociągów — tel. 994.
Informacja kolejowa — tel. 910.

APTEKI

Apteka nr 05-003, ul. Lipowa 45, tel. 233-65
Apteka nr 05-006, ul. Malmeda 12, tel. 362-51
Informacja o lekach — tel. 219-04
Informacja o lekach z importu — tel. 368-01.

SZPITALE
DYŻURY CODZIENNE

Woj. Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 26 tel. 216-21 i 270-41 — dyżurują oddziały dziecięce: wewnętrzny, laryngologia chirurgia, reanimacja.

Specjalistyczny Dermatologiczny ZOZ, ul. Manifestu Lipcowego 3, tel. 219-06.

Woj. Szpital Specjalistyczny im. K. Dłuskiego, ul. Żurawia 14, tel. 260-21 — dyżuruje oddział zakaźny dorosłych.

Specjalistyczny Onkologiczny ZOZ, ul. Ogrodowa 12, tel. 357-71.

DYŻURY SZPITALI
W DNIU 8.IX.1981 r.

Woj. Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 26, tel. 216-21 i 270-41 — dyżurują oddziały: chirurgia, reanimacja wewnętrzny, laryngologia, okulistyka, neurologia, zakaźny dziecięcy.

Woj. Szpital Specjalistyczny im. M. Skłodowskiej-Curie, ul. Warszawska 15, tel. 357-71 — dyżuruje oddział położniczy.

Specjalistyczny p/Gruźliczy ZOZ, ul. Warszawska 18, tel. 355-81 — dyżuruje oddział gruźlicy.

W ŁOMŻY

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999.

Pogotowie Chirurgiczne, ul. M. Skłodowskiej-Curie 1, czynne całą dobę.

APTEKI

Apteka nr 45-003, ul. Gierczyńska 1, tel. 32-44.

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul. M. Skłodowskiej-Curie 1, tel. 24-01.

W SUWAŁKACH

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999.

APTEKI

Apteka nr 79-003 ul. Kasprzaka 3 tel. 25-91.

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul. Kościuszki 101 tel. 22-41.

Gazeta Współczesna

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Redaguje Kolegium. Adres Redakcji: ul. Wesołowskiego 1, 15-950 Białystok skr. poczt. 193 Telefony: centrala 2-31-41 — łączy wszystkie działy redakcji. Redaktor Naczelny 2-09-35. Zastępca Redaktora Naczelnego 2-11-18. Zastępca Redaktora Naczelnego 2-77-10. Sekretarz Redakcji 2-15-08. Dział reporterski 2-23-77. Dział Ekonomiczny 2-11-30. Dział Sportowy 2-23-17. Redakcja nocna 3-46-27, 3-74-02. Oddziały Redakcji: Suwałki, ul. Kościuszki 32, tel. 35-26 i 30-00. Łomża, ul. Sadowa 10, tel. 56-97. Wydawca Białostockie Wydawnictwo Prasowe 15-950 Białystok ul. Wesołowskiego 1. Konto: NBP I O Białystok 5018-4066. Telefony: centrala 2-32-41. Dyrektor 2-11-10. Druk: Białostockie Zakłady Graficzne w Białymstoku. Ogłoszenia przyjmuje: Biuro Reklam i Ogłoszeń ul. Wesołowskiego 1, 15-950 Białystok, tel. 2-32-41 wewn. 278 oraz wszystkie biura ogłoszeń RSW „Prasa-Książka-Ruch" na terenie całego kraju. Ogłoszenia do „Gazety Współczesnej" przyjmują również Oddziały Redakcji: Łomża, ul. Sadowa 10, tel. 57-11. Suwałki, ul. Kościuszki 32, tel. 35-26. Za treść ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Prenumeratę przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch" oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach: do 25 listopada na styczeń, I kwartał, I półrocze roku następnego i na cały rok następny; do dnia 10 poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego. Cena prenumeraty: miesięczna 26 zł, kwartalna 78 zł, półroczna 156 zł, roczna 312 zł. Jednostki gospodarki uspołecznionej, organizacje społeczne zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch" w miejscowościach zaś w których nie ma Oddziałów w urzędach pocztowych. Czytelnicy indywidualni wpłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch" Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 w terminach obowiązujących dla prenumeraty krajowej. Prenumerata ta jest droższa od prenumeraty krajowej o 50 proc. dla zleceniodawców indywidualnych i o 100 proc. dla zlecających instytucji i zakładów pracy. PL ISSN 0137-9488. Nr indeksu 35013.

A-2

RÓŻNE

POTRZEBNA pomoc do 2,5-letniego dziecka na stałe. Możliwość nauki Białystok, ul. Stapora 11 m. 50, tel 414-066.
g 5201-1

POSZUKUJĘ pracownika lub pracownicę do szycia konfekcji. Felicja Sawicz, Białystok, ul. Kielecka 3 (wiadomość po godz. 17).
g 5144-1

PRZYJMĘ piekarzy oraz uczniów. Mieczysław Rawski, Białystok, Włościańska 17 (Pieczurki).
g 5197-1

POTRZEBNA dziewczyna (do lat 20) ze wsi do prac domowych, zapewnione mieszkanie, wyżywienie, wynagrodzenie. Milczarek, 91-728 Łódź, Bystrzycka 11.
K 2969-1

MIESZKANIE 45 m kwadr. w Białymstoku zamienię na podobne lub domek jednorodzinny w Augustowie, Sztabinie lub okolicy. Wiadomość: 15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 31 m. 6. Marian Korzeniewski.
g 5111-0

MIESZKANIE M-2, parter w Łomży — sprzedam. Oferty: Gdynia, Urząd Pocztowy 1, poste restante.
p 1098-0

„FIATA" 126 p (1981 rok) zamienię na „Zastawę", „Fiata" 125 p (1978 rok wzwyż). Sienkiewicza 35/21.
g 5123-1

SAMOCHÓD „Moskwicz" (rok 1954) — sprzedam, tel. 413-932 (po godz. 17).
g 5071-00

„ZAPOROŻCA" po wypadku lub kompletne zawieszenie — kupię. Witalis Kibitlewski 19-505 Żytkiejmy.
Sg 3494-0

BIAŁOSTOCKI KOMBINAT BUDOWLANY BIAŁYSTOK, ul. Dzierżyńskiego 14/16 ogłasza PRZETARG NIEOGRANICZONY na wykonanie tynków wewnętrznych i zewnętrznych w budynku rotacyjnym Politechniki Białostockiej przy ul. Zwierzynieckiej.

Materiały dostarcza zamawiający.
W przetargu mogą brać udział jednostki gospodarki uspołecznionej i nieuspołecznionej.
Termin wykonania tynków wewnętrznych — październik 1981 — styczeń 1982.
Termin wykonania tynków zewnętrznych — kwiecień 1982 r.
Dokumentacja projektowa do wglądu codziennie w godz. 7—14 w biurze BKB, pokój 119.
Oferty z kosztorysami prosimy składać w kancelarii biura BKB, pokój 112 w terminie do dnia poprzedzającego przetarg.
Przetarg odbędzie się w biurze BKB Białystok, ul. Dzierżyńskiego 14/16, pokój 119 dnia 21 września 1981 o godz. 9.
BKB zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferty bądź unieważnienia przetargu.
K 3081-1

SPÓŁDZIELNIA USŁUG ROLNICZYCH w JUCHNOWCU ogłasza PRZETARG NIEOGRANICZONY na samochód marki „Fiat" 125, rok produkcji 1974, nr silnika 185679, nr podwozia 327338. Cena wywoławcza 104.000 zł.
Przetarg odbędzie się w dniu 25 września 1981 r. w biurze Spółdzielni Usług Rolniczych o godz. 10.
Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium 10% w kasie SKR najpóźniej w przeddzień przetargu.
Samochód można oglądać na placu SKR w godz. 7 do 15.
Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.
K 2701-1

KUPIĘ dom jednorodzinny w Białymstoku. Oferty Biuro Ogłoszeń nr 5079.
g 5079-0

PLAC pow. 1200 m kwadr. uzbrojony z domem pow. mieszkalnej 90 m kwadr., z częścią gospodarczo-garażową pow. 36 m kwadr. na przedmieściach Białegostoku oraz materiały budowlane — sprzedam. Wiadomość: Białystok, ul. Nowogródzka 2 c, m. 28 (w niedziele i wolne soboty).
g 5214-0

Wszystkim, którzy okazali wyrazy współczucia, pomoc, oraz wzięli udział w uroczystości pogrzebowej

Józefa Kundzicza

serdeczne podziękowanie składa
żona i dzieci.
g 5166-1

Wyrazy głębokiego współczucia Kier. Żłobka Nr 13

KAZIMIERZE POPKO

z powodu zgonu

Teścia

składają:
pracownice.
g 5187-1

Serdecznym Koleżankom z Białostockiej Spółdzielni Mieszkaniowej, które okazały wiele pomocy i współczucia oraz wszystkim znajomym uczestniczącym w ostatniej drodze nieodżałowanej pamięci

Eugeniusza Rodziewicza

serdeczne podziękowanie składa pogrążona w głębokim bólu
żona, córka i rodzina.
g 5207-1

Wyrazy głębokiego współczucia

mgr MARIANOWI OLSZEWSKIEMU

z powodu zgonu

Żony

składają:
Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, NSZZ „Solidarność", Komitet Rodzicielski, pracownicy oraz młodzież Zespołu Szkół Włókienniczych w Białymstoku.
k 3145-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. ROMANOWI ZAJKOWSKIEMU

z powodu zgonu

Ojca

składają:
Rada Spółdzielni, Zarząd, POP, Związki Zawodowe oraz współpracownicy Spółdzielni Inwalidów Niewidomych im. J. Marchlewskiego w Białymstoku.
k 3132-1

Wyrazy głębokiego współczucia

RODZINIE

z powodu śmierci byłego długoletniego Dyrektora Państwowej Komunikacji Samochodowej w Białymstoku

Ob. Antoniego Bukowskiego

składają:
Dyrekcja i pracownicy Ośrodka Transportu Leśnego w Białymstoku.
k 3147-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Ob. JANOWI ADAMSKIEMU

z powodu śmierci

Ojca

składają:
Dyrekcja i pracownicy Ośrodka Transportu Leśnego w Białymstoku.
k 3148-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. Kol. NADZIEI i JERZEMU MATUJEWICZOM

z powodu zgonu

Męża i Ojca

składają:
Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność" oraz współpracownicy PIP „Instal" w Białymstoku.
k 3131-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. BARBARZE WOJTKIELEWICZ

z powodu zgonu

Ojca

składają:
współpracownicy ze Szkoły Podstawowej Nr 15 w Białymstoku.
g 5211-1

Serdeczne wyrazy współczucia

IRENIE STANISZEWSKIEJ

z powodu zgonu

Matki

składają:
koleżanki, koledzy i uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ełku.
k 3138-1

Serdeczne wyrazy współczucia

mgr OTYLLI TULEJ

z powodu zgonu

Matki

składają:
koleżanki, koledzy i uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ełku.
k 3137-1

Wyrazy szczerego współczucia

Kol. HENRYKOWI IGNATOWICZOWI

z powodu zgonu

Ojca

składają:
Dyrekcja, Komisja Zakładowa i współpracownicy Woj. Zarządu Inwestycji Rolniczych w Białymstoku.
k 3119-1

Wyrazy współczucia

Kol. HENRYKOWI ZAJĄCZKOWSKIEMU

z powodu zgonu

Matki

składają:
Zarząd, Rada Zakładowa i współpracownicy Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Gródku.
k 3128-1

Wyrazy głębokiego współczucia

Kol. MARII GOŚCIK

z powodu zgonu

Matki

składają:
Zarząd, Rada Zakładowa i współpracownicy Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Gródku.
k 3127-1

Kłopoty w Orzyszu

Rolnictwo czeka na maszyny

Informowaliśmy już na naszych łamach o postępach przy adaptacji Przedsiębiorstwa Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „Meprozet" i wdrożeniu w nim produkcji przetrząsaczo-zgrabiarki konnej. Przypominamy, że wersję ciągnikową wykonuje nadal „Agroma-Famorol" Słupsk, który w zamian za zwiększenie produkcji pozbył się w całości wytwarzania maszyny typu konnego.

PZK-5, przetrząsaczo-zgrabiarka nadal jest jeszcze tematem rozważań prawie teoretycznych. Tak jest przynajmniej w dalszym ciągu w orzyskim „Meprozecie", u jedynego producenta poszukiwanej maszyny.

Może niezupełnie PMPZ „Meprozet" jest tym jedynym... Potwierdzeniem niech będzie przykład rzemieślnika z okolic Augustowa, który wykupuje części zamienne do PZK-5 z detalu i z nich składa kompletne maszyny. Jak doszły nas słuchy życzy sobie za każdy egzemplarz ponad trzydzieści tysięcy. Dobrze, że ktoś próbuje odciążyć nieporadny przemysł, ale czy musi to być wykonane na takich zasadach. A cena? Rolnik zapłaci każdą cenę.

W Orzyszu prace idą pełną parą. Dziennie schodzi z taśm 10 sztuk maszyn. Tylko, że części wystarczy zaledwie na kilka dni. Ponownie pojawia się problem skąd wziąć to czy tamto.

Wszystkich nęka problem — co będzie dalej? Skąd wziąć śruby podsadowe, czy banalny drut sprężysty do uzbrajania kół roboczych. Zapas elementów z kooperacji wystarczył tylko na 500 maszyn. Samo zlecenie produkcyjne wstępnie traktowano na 1100 sztuk. Z braku wielu części zakład przygotowuje tylko te kilkaset sztuk. Zlecenia wysyłkowe do każdej ze składnic są śmiesznie małe — po około 4 sztuki w jednym kierunku. Na marginesie dodajmy, że najpierw zostaje nasycony nimi teren Polski północno-wschodniej.

Fachowcy wymyślili zastępczo metalowe koła jezdne. Jest to prototyp, który zastosowano w dwóch egzemplarzach PZK-5, a sprawdzany jest na polach rolników gminy Orzysz pod okiem NSZZ RI „Solidarność". Wszystko idzie dobrze, maszyny spisują się doskonale. Tym samym zrodził się problem troski o łożyska w osi koła. Nie wytrzymują wibracji, będą się szybciej sypać. Nikt jednak nie pozwoli produkować maszyn w takiej wersji, bez biurokratyczno - doświadczalnego, wielomiesięcznego badania w instytutach. Brzmi to jak paradoks, ale rzeczywiście nawet po półrocznym badaniu nikt ich prawdopodobnie nie dopuści do produkcji, a tym samym do eksploatacji. Może się mylimy; oby tak było, ale do tego może się przyczynić jedynie odrobinka wyobraźni wśród grona osób mogących coś w tej sprawie zadecydować. W orzyskim przedsiębiorstwie powiedzieli, że byłoby najlepiej, gdyby decydentami w tej sprawie byli oni sami. Rzeczywiście, przecież im zależy na tym, by w końcu zacząć coś produkować. Oni są sprawą zainteresowani na równi z rolnikami.

LESZEK NICOWSKI

Przedstawiamy

Mija 30 lat od chwili, gdy HALINA LIŻEWSKA rozpoczęła pracę w łomżyńskim handlu. W 1949 roku po raz pierwszy stanęła za ladą w sklepie spożywczym. Potem organizowała pierwszy po wojnie w Łomży sklep dziewiarski, a w 1961 r. — „1001 — drobiazgów"

— W tamtych latach praca była łatwiejsza. Wówczas klienta trzeba było zachęcać do kupna towaru, reklamowało się go. Dziś jest inaczej. Sklepy są nowocześniejsze, ale towarów brakuje. Trzeba tę sytuację jakoś łagodzić, żeby unikać konfliktów. Stąd też i inne kwalifikacje dziś muszą mieć ludzie po tamtej strony lady. Ważna jest przede wszystkim odporność nerwowa, duży stopień zrównoważenia. Poza tym tę pracę — jak chyba każdą inną — trzeba lubić, mieć szacunek dla tego co się robi.

— Mam dużą satysfakcję. Nie chodzi mi o sławę i zaszczyty. Miłe jest np. to, że co roku z okazji Dnia Kobiet dostaję od klientów kwiaty. Wtedy wiem, że jestem tym ludziom potrzebna i — nie popadając w samouwielbienie — chyba dobrze im służę... (kłos)

Fot. R. Piechociński

ZMD w Łomżyńskim

W Łomży odbyło się posiedzenie Prezydium WK SD z udziałem przedstawicieli Okręgowej Rady Związku Młodzieży Demokratycznej w Białymstoku. Tematem dyskusji była dotychczasowa działalność ZMD w regionie. Ustalono zasady współpracy tej organizacji ze Stronnictwem Demokratycznym w woj. łomżyńskim. Podkreślono, że najprężniej Związek Młodzieży Demokratycznej rozwija się w Grajewie, gdzie działają trzy koła zrzeszające 80 członków, a dwa dalsze znajdują się w trakcie organizowania.

Zapowiedziano zwiększenie działań w kierunku zakładania kół ZMD na terenie wszystkich większych miast województwa. Temu celowi służyło także spotkanie działaczy Okręgowej Rady ZMD z przedstawicielami Kuratorium Oświaty i Wychowania w Łomży, na którym ustalono zasady działania związku w szkołach ponadpodstawowych. (jtb)

„Bufet obficie zaopatrzony..."

Przed wolnymi sobotami i niedzielami pojawiają się we wsiach oraz w małych miasteczkach ogłoszenia: „Koło ZSMP (ZMW) w miejscowości X organizuje zabawę taneczną. Gra doborowa orkiestra. Bufet obficie zaopatrzony".

Popularność tych zabaw nie maleje. Często stanowią jedyną rozrywkę wiejskiej młodzieży. Jedne cieszą się dobrą sławą, inne — jak najgorszą.

W dobie reglamentacji alkoholu i innych używek zabawy straciły sporo ze swego „mołojeckiego blasku". Ale i na to są rady.

Obecnie najczęściej na takich zabawach strumieniami leje się piwo. Skąd? To już „głowa" organizatorów. W związku z tym trafiają do nas meldunki o nieprawidłowościach. Oto dwa przykłady:

— W miejscowości Wnory Wandy, gmina Kobylin Borzymy organizatorzy zabawy tanecznej pod szyldem ZMW sprzedali około dwóch tysięcy butelek piwa. Nie wnikamy czy to dużo czy mało. Ważne jest, że piwo sprzedawano w cenie 25 złotych za butelkę. Jeśli dodać do tego sprzedaż 50 czekolad á 50 złotych tabliczka, to nielegalny zysk wyniósł około 20 tysięcy złotych.

— W Targoniach Wielkich, gmina Zawady podobne zabawy organizowano w tym roku trzykrotnie. Tym razem pod szyldem ZSMP. I tu butelka piwa zamiast 15 złotych kosztowała 25. Funkcjonariusze MO obliczyli nielegalne zyski w granicach około 60 tysięcy złotych.

Mamy również meldunki o sprzedawaniu „Herbavitu" po 20 złotych za butelkę, o cenie czekolady w granicach 130 złotych za tabliczkę.

Jak widać organizowanie zabaw młodzieżowych może być całkiem intratnym procederem. Można również zadać pytanie czy część zysku nie trafia do „dobrych wujaszków" serwujących na jedną zabawę ponad 2 tysiące butelek piwa. I to przy braku tegoż w normalnej sprzedaży...

Tak czy inaczej obok organów ścigania zająć się tym powinny instancje organizacji młodzieżowych. Nie jest to dla nich najlepsza reklama. (ebe)

Kryzysowy wypiek

Mieszkańcy Ełku ostatnio odczuwają brak w sprzedaży dostatecznej ilości bułek zwykłych oraz wyrobów półcukierniczych. Przyczyną tego stanu rzeczy jest konieczność pokrycia wzmożonego popytu na chleb i to nie tylko w rejonie Ełku. Stąd miejscowe piekarnie zmuszone zostały do odmiennego bilansowania potrzeb w zakresie wypieku.

Oddział WSS w Ełku dostarcza tygodniowo 6 ton chleba dla Suwałk i 3 tony dla Pisza. Poza tym, gdy do niedawna zapotrzebowanie na chleb w Ełku wynosiło od 7—8 ton dziennie, obecnie wzrosło aż do 14 ton. Zapotrzebowanie na chleb — na wolną sobotę i niedzielę podniosło poprzeczkę do 42 ton, gdy moce produkcyjne nie podniosą się nawet do 20. (Kar)

Meble na opał?

Wszystkie znaki na niebie i ziemi, a przede wszystkim puste składy opałowe wskazują na to, że tegoroczna zima na długo zapisze się w pamięci mieszkańców miast woj. suwalskiego.

Takie wnioski nasuwają się po zasięgnięciu informacji w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej. Oto fakty podane przez dyrektora WPSC — **Romualda Aneszko:**

— O zapasach opału nie ma co mówić, bo ich nie ma. W ub. roku, także przecież nie najlepszym, o tej porze posiadane zapasy starczały do połowy marca. W tym roku „zapas" miału jest taki, że starczy go najwyżej do połowy listopada.

— Obiecane są co prawda dalsze dostawy, ale przydziały są daleko niewystarczające, pokrywając potrzeby zaledwie w połowie.

— Do tej pory wszelkie nasze interwencje pozostają bez skutku.

— Tyle smutnych faktów. Ich interpretacja musi być oczywista i przygnębiająca. Już dziś trzeba się przygotować na to, że nasze mieszkania będą nie dogrzane. Można także już dziś przewidzieć wiele następstw tego stanu.

Można także przewidzieć i to, że kiedy sytuacja nabierze charakteru alarmującego ktoś zdecyduje się dostać do polskiego bieguna zimna trochę opału. Będzie to zapewne gdzieś w grudniu, czy styczniu. Akurat wtedy, kiedy zima sparaliżuje transport.

Nie potrafię wskazać rozwiązania tej sytuacji. Widziałem pisma wysyłane przez województwo do Centrali i odpowiedzi na nie. Nie nastrajają one optymistycznie. Jedyne co można poradzić — uszczelniajcie okna, drzwi — zróbcie wszystko, by jak najmniej uciekało nam ciepła, którego będzie mało. Mebli palić nie będziemy, bo nie ma w czym. (stk)

Przedszkole dla ŁZPB „Narew"

W Łomży trwa akcja, zmierzająca do uruchomienia nowych przedszkoli. Jej finałem — o czym informowaliśmy — ma być zapewnienie stałej opieki dla blisko 900 dzieci. Jedna z takich placówek zlokalizowana została w pobliżu ŁZPB „Narew". Jak nas informuje rzecznik prasowy łomżyńskiej „Bawełny" — Grażyna Włodkowska dwuoddziałowe przedszkole z 70 miejscami, z pełnym zapleczem kuchennym i wyposażeniem, rozpoczęło swoją działalność w dniu 1 bm.

Dokumentację wykonano w czynie społecznym, a prace rozpoczęto przed niespełna dwoma miesiącami. Włączyła się do nich cała załoga ŁZPB. Pomagali wszyscy — nie tylko rodzice tych dzieci, które miały uczęszczać do przedszkola, wykonując głównie prace niefachowe. Ze szczególnym zaangażowaniem pracowali m.in. **Jerzy Boguski, Marian Gidrowicz, Witold Siennicki i Waldemar Kurpiewski.**

Pierwotnie planowano przekazanie maluchom nowego przedszkola w grudniu br. Wzmożono jednak intensywność robót i dziś już budynek socjalny zaplecza budowy „Narwi" tętni dziecięcym gwarem. (kłos)

XV Zlot Pamięci Września

Po raz piętnasty spotkają się w Wiźnie uczestnicy dorocznego zlotu „Pamięci Września 1939 r." Jego organizatorem jest Zarząd Oddziału PTTK i Wojewódzkie Zrzeszenie Sportowe Spółdzielczości Pracy „Start" w Łomży. Tegoroczne uroczystości zaplanowano na 12 i 13 bm. Ich celem jest uczczenie 42 rocznicy napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę, upamiętnienie bohaterskiej obrony odcinka „Wizna" oraz popularyzacja Szlaku Chwały Oręża Polskiego.

Na program zlotu składają się m.in. rajdy piesze, rajd samochodowy i kolarski, spływ kajakowy oraz liczne konkursy i zawody sportowo-rekreacyjne. Uczestnicy przybywają do Wizny dowolnymi trasami, przy czym obowiązkowo pokonać muszą trasę ze Strękowej Góry do Wizny.

W zlocie może wziąć udział każdy, kto dysponuje w tym okresie wolnym czasem i sprzętem biwakowym. Zgłoszenia drużynowe i indywidualne można przesyłać na adres Oddziału PTTK w Łomży, ul. Giełczyńska 1. Do zgłoszenia należy dołączyć dowód wpłaty wpisowego w wysokości 70 zł od osoby. Przewodnicy turystyki kwalifikowanej, młodzież szkolna i członkowie PTTK wpłacają 50 złotych na konto oddziału NBP w Łomży 45001-18571-137.

Uczestnicy zlotu zobowiązani są do przestrzegania na trasie zasad kultury turystycznej, porządku prawnego i zarządzeń obowiązujących w tej mierze na terenie całego kraju, a także zarządzeń organizatorów zlotu. Grupy rajdowe winny przygotować własny program tematycznie związany z Wrześniem i teraźniejszością LWP, do zaprezentowania go podczas ogniska.

Informujemy równocześnie, że zlot odbędzie się bez względu na warunki atmosferyczne. (kłos)

Oszczędzaj prąd w pracy i w domu!

Rejon Energetyczny Suwałki przeprasza odbiorców energii elektrycznej za przerwy jakie wystąpią w miejscowościach:
Bolcie I, II w dniu 7.09.br. w godz. 7—15, Bolcie III w dniu 8.09. br. w godz. 7—15, Buraki w dniu 9.09. br. — 10.09.br. w godz. 7—15.
Bliższych informacji udziela Rejon Energetyczny Suwałki, tel. 22-13.
k 3056-1

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU
TEATRY

Teatr Dramatyczny im. Al. Węgierki — nieczynny.
Państwowy Teatr Lalek — w terenie

KINA W WOJEWÓDZTWACH ŁOMŻYŃSKIM

Łomża „Październik" — „Polonia Restituta" cz. II, prod. polsk. (od lat 15)
Grajewo — „Wizja lokalna 1901", prod polsk. (od lat 15)
Kolno — „Wszystko na sprzedaż", prod polsk (od lat 15)
Wysokie Mazowieckie — „Pielgrzym", prod. polsk.
Zambrów — „Anatomia miłości", prod polsk (od lat 15).

SUWALSKIM

Suwałki „Bałtyk" — „Człowiek z żelaza", prod. polsk (od lat 12)
Suwałki „Kultura" — „Porwać cesarza", prod. węg. (od lat 18)
Augustów — „Szarża, czyli przypomnienie kanonu", prod polsk. (od lat 12)
Ełk „Polonia" — „Siedmiogrodzianie na Dzikim Zachodzie", prod rum. (od lat 12)
Ełk „Orzeł" — „Aktorzy prowincjonalni", prod polsk. (od lat 18)
Ełk „Zorza" — „Signum Laudis", prod CSRS (od lat 15)
Ełk „Studio" — „Barbara Radziwiłłówna" prod polsk.
Giżycko — „Powodzenia stary", prod franc (od lat 15)
Gołdap — „Roman i Magda", prod. polsk (od lat 18)
Mikołajki — „Cena strachu", prod USA (od lat 18)
Olecko — „Żandarm w Nowym Jorku" prod franc.
Orzysz — „Przyjaciele", prod. jugosł (od lat 15)
Pisz — „O jeden most za daleko", prod ang. (od lat 15)
Ruciane—Nida — „Kto tu mówi o miłości" prod węg. (od lat 15)
Sejny — „Zapis zbrodni", prod. polsk. (od lat 15)
Węgorzewo — „Kochajmy syrenki" prod. polsk.

MUZEA
W ŁOMŻY

Muzeum Okręgowe, ul. Krzywe Koło 1 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków, wtorków i dni poświątecznych): środy i piątki w godz. 10—18, czwartki i soboty w godz. 10—16, niedziele w godz. 11—17.

Park Etnograficzny Północno-Wschodniego Mazowsza im. A. Chętnika w Nowogrodzie — czynny codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 9—16.

Muzeum Rolnictwa im. K. Kluka w Ciechanowcu — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 9—16, niedziele i święta w godz 11—19.

W SUWAŁKACH

Muzeum Okręgowe, ul. Kościuszki 81 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 9—17, w piątki w godz. 10—18.
Muzeum im. M. Konopnickiej — Oddział Muzeum Okręgowego, ul. Kościuszki 31 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz 9—17.
Muzeum K. I. Gałczyńskiego — Oddział Muzeum Okręgowego, Leśniczówka Pranie — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz 10—17.

WYSTAWY
W ŁOMŻY

Salon Wystawowy BWA, ul. Armii Czerwonej 19 — czynny codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz 12—18, w soboty i niedziele w godz. 13—16. Wystawa: Malarstwo Jerzego Marosza.

W SUWAŁKACH

Salon Wystawowy BWA, ul. Kościuszki 81 — nieczynny.
Galeria BWA ul Noniewicza 18 — czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17 — Wystawa laureatów II Przeglądu Plastyki Suwalskiej.

WYSTAWY
W BIAŁYMSTOKU

Salon Wystawowy BWA (Arsenał), ul. Mickiewicza 2 — czynny codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17. Wystawy: Rysunek Grażyny Mosiądz; Plakat, ilustracja książkowa Krzysztofa Tura (Białystok); Rzeźba Krzysztofa Gasowskiego (Białystok); Fotografia Piotra Sawickiego (Białystok).

Galeria „ZNAK" BWA, ZPAF (Arsenał), ul. Mickiewicza 2 — czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17. Wystawa: Leszek Brogowski (Gdańsk) — „Rozważania rysunkowe".

ZPAP Galeria „ART", ul. Sienkiewicza 14 — czynna codziennie (z wyjątkiem niedziel, świąt i sobót) w godz. 11—18. Wystawy: Malarstwo Andrzeja Kołodziejka z Lublina; Szkło artystyczne Anny Murman z Iwonicza Zdroju; Tkanina, ceramika, biżuteria srebrna i skórzana plastyków okręgu białostockiego, gdańskiego, warszawskiego, łódzkiego i krakowskiego.

Radio i TV

RADIO
PROGRAM I

Wiadomości: 0.01, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.05, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00; 0.11 Noc z melodią i piosenką; 4.00 Sygnały dnia; 5.05 Zielone Studio; 6.00 Sygnały dnia; 9.00 Cztery pory roku; 11.40 Tu radio kierowców; 12.25 Transmisja z Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym; 12.45 Rolniczy kwadrans; 13.05 Studio Gama; 15.05 Popołudnie dziewcząt i chłopców; 15.30 Transmisja z Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym; 15.35 Co jest grane?; 16.00 Muzyka i Aktualności; 16.30 Transmisja z Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym; 17.00 Radiowe spotkania; 17.30 Radiokurier; 19.25 Kiermasz polskiej piosenki; 19.40 Punkt widzenia; 20.05 Koncert życzeń; 20.30 Orkiestry w repertuarze popularnym; 21.05 Kronika sportowa; 21.28 Tydzień muzyczny w kraju; 22.23 Poznań na muzycznej antenie; 23.30 Aud. publicystyczna.

PROGRAM II

Wiadomości: 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 16.30, 21.30, 23.30; 6.05 Więcej, lepiej, nowocześniej; 6.20 Muzyczne wycinanki; 6.33 Gimnastyka; 6.45 Refleksje; 7.05 Język francuski; 7.20 Gra J. Mikuła; 7.35 Moje lektury; 7.45 Gra zespół J. Tomaszewskiego; 8.05 Lektury i przemyślenia; 8.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach; 9.05 Muzyka kl. II—III; 9.30 10 minut z kapelą Wyczyńskich; 9.40 Radio Moskwa; 10.00 Historia kl. VII; 10.25 Dla przedszkoli: „Stop! Czerwone światło!"; 10.45 Miniatury muzyczne; 11.00 Język polski kl. II lic.; 11.25 Śpiewa T. Haremza; 11.45 Muzyka ludowa w opracowaniu artystycznym; 12.05 Żarty i kaprysy muzyczne; 12.25 Radiowy przyjaciel; 12.45 Śpiewający aktorzy; 13.00 Muzyka kl. II—III; 13.36 Ze wsi i o wsi; 13.51 Fonoteka folkloru; 14.10 Gospodarcze problemy regionów; 14.20 Muzyka w teatrze; 14.40 NURT — Psychologia; 15.00 Chorwackie koło; 15.10 Ludzie i ich pasje; 15.35 Popołudnie dziewcząt i chłopców; 16.00 Duety z oper; 16.20 RTSS; 16.35 Stopień zasilania; 17.00 Jak działać sprawnie?; 17.20 Zespoły Z. Namysłowskiego; 17.30 Krajobrazy; 17.50 Pieśni E. Griega; 18.05 Pod fabrycznym dachem; 18.25 Plebiscyt Studia Gama; 18.40 Dziś pytanie — dziś odpowiedź; 19.30 I. J. Paderewski na płytach; 20.30 Język hiszpański; 20.45 Język angielski; 21.00 Nauka praktyce; 21.20 Wiersze śpiewane; 21.40 Wersje i kontrowersje; 22.50 Radiowy Tygodnik Kulturalny; 22.45 Goście naszych estrad; 23.20 Nadzieja na poezję; 23.35 Gwiazdy jazzu.

PROGRAM III

Wiadomości: 7.00, 8.00, 10.30, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00; 6.30 Między snem a dniem; 8.05 Temat na wrzesień; 8.30 Prosto z kraju; 8.45 Mikrorecital P. Juvet; 9.00 Kronika Powstania Warszawskiego; 9.15 Mała poranna muzyka; 9.45 Wakacje z przebojem; 11.00 „Katedra Marii Panny w Paryżu" — odc. pow.; 11.30 Wakacje ze swingiem; 12.05 W tonacji Trójki; 13.00 Powtórka z rozrywki; 13.50 „Prywatne życie ducha dziejów" — odc. pow.; 14.00 Lato w Filharmonii; 15.05 Wokół nowej fali; 15.40 Gra R. Wright; 16.00 L. Prorok: „Kepi wojska francuskiego"; 16.15 Muzykobranie; 16.40 „Nie dajmy się zwariować" — rep.; 17.05 Poczta UKF; 17.40 Bielszy odcień bluesa; 18.10 Polityka; 18.25 Muzyka na letnie popołudnie; 19.00 Z obu stron kamery; 19.20 Gra Jean Luc Ponty; 19.35 Wibrafonowe sola M. Jacksona; 19.40 Kronika Powstania Warszawskiego; 20.00 Antologia piosenki francuskiej; 20.30 „Spotkanie" — monodram; 20.46 Suita zespołu Focus; 21.30 Śladami jazzowych legend; 22.00 E. Deodato; 22.15 Granice muzyki; 23.05 Między dniem a snem.

PROGRAM IV

Wiadomości: 6.00, 11.00, 13.00, 16.00, 22.00, 0.55; 6.05 Komentarz ekonomiczny; 6.15 S. Krajewski; 6.30 Białostocki Radiowy Kurier Poranny; 7.40 W aranżacji J. Piątkowskiego; 8.00 Poranna serenada; 9.05 Poranek w Studiu Gama; 10.00 Nim się książka ukaże; 10.20 Wszystkie Sonaty Beethovena; 11.05 „Pan Tadeusz" — fragm. poematu; 11.25 Muzyczne nowości radiofonii; 12.05 „Ludzie nie gęsi" — rep. G. Walczak; 12.15 Polskie rytmy; 12.25 F. Schubert: XIX Sonata fortepianowa c-moll; 13.05 Operatorium; 13.50 „Matysiakowie"; 14.20 Nowe nagrania radiowe; 15.00 Studio Gama w stereo; 16.05 Góralskie nuty; 16.20 Antologia pieśni; 17.00 Wiadomości; 17.05 „Babski felieton" — fel. A. Markowej; 17.15 „Z piosenką w zakładzie pracy" — aud. Z. Brzozowskiego i J. Przyłuckiego; 17.40 „Kartki" — rep. B. Ciruk i T. Piotrowskiego; 18.00 Muzyczna sztafeta (stereo); 18.40 Wiadomości; 18.45 Prezentacje; 19.31 Giełda płyt; 20.10 Wybitni aktorzy czytają ulubione książki; 20.30 Sławne dzieła, sławni wykonawcy; 22.05 Kontrapunkty; 23.30 „Christo Botew, poeta i rewolucjonista"; 24.00 Muzyka nocą.

TELEWIZJA
PROGRAM I

6.00 i 6.30 TTR i RTSS
9.00 Język polski kl. V—VI
9.55 Dla kl. I—III: „Czerwone, żółte, zielone"
10.00 Język polski kl. III lic.
12.50 Język polski kl. IV lic.
13.30 i 14.00 TTR i RTSS
16.25 Program dnia
16.30 Dziennik
17.00 Dla dzieci: Kino Telewizji Najmłodszych
17.30 Polska Kronika Filmowa
17.40 „Interstudio"
18.10 Telewizja Młodych: „C.D.N."
18.40 Wystąpienie ambasadora Ludowej Republiki Bułgarii
18.50 Dobranoc — „Dziwne przygody Koziołka Matołka"
19.00 „Camerata"
19.30 Dziennik Telewizyjny
20.00 Publicystyka DT
20.15 Film telewizyjny na świecie: „Nieznane oblicze miłości" — angielski dramat obyczajowy
21.55 „Mieszkaniowe progi" — „Co z planem 81?"
22.25 Dziennik
22.40 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju
23.10 Studio Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych Gdańsk 81.

PROGRAM II

18.55 Program dnia
19.00 Program lokalny
19.30 Dziennik Telewizyjny
20.00 Antyczny świat prof. Krawczuka — „Rzymianie w Polsce"
20.30 Wtorek Melomana — Vratislavia Cantans 81
21.30 24 godziny
21.40 Wieczór Filmowy
— Kino Miniatur
— Polskie filmy dokumentalne.

W razie wypadku

W BIAŁYMSTOKU

Miejskie Pogotowie Ratunkowe, ul. Krasińskiego 1, tel. biura wezwań 999, tel. informacji pogotowia 222-22.

Ambulatorium Pogotowia, ul. M. Fornalskiej 11, tel. 240-41: internistyczne, pediatryczne, ginekologiczne, stomatologiczne, zabiegowe, rentgen, chirurgia dorosłych — czynne w godz. 19—7, w niedziele i święta całą dobę.

Terenowe Pogotowie Ratunkowe, ul. Lenina 3/5, tel. biura wezwań 355-33 i 990: ambulatorium ogólne; ambulatorium chirurgii dziecięcej, ul. Wołodyjowskiego 3a.

Informacja służby zdrowia — tel. 355-34.

Pogotowie MO — tel. 997.
Dyżurne telefony WSW: Białystok — 209-03; Giżycko — 24-56.

Straż Pożarna — tel. 998

Pogotowie elektryczne — tel. 991

Pogotowie Gazowe — w godz. 7—15 tel. 363-28, w godz. 15—7 tel. 992.

Pogotowie Techniczne Wodociągów — tel. 994.
Informacja kolejowa — tel. 910.

APTEKI

Apteka nr 05-003, ul. Lipowa 45, tel. 233-65
Apteka nr 05-006, ul. Malmeda 12, tel. 362-51
Informacja o lekach — tel. 219-04
Informacja o lekach z importu — tel. 368-01.

SZPITALE
DYŻURY CODZIENNE

Woj. Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 26, tel. 216-21 i 270-41 — dyżurują oddziały dziecięce: wewnętrzny, laryngologia chirurgia, reanimacja.

Specjalistyczny Dermatologiczny ZOZ, ul. Manifestu Lipcowego 3 tel. 219-06.

Woj. Szpital Specjalistyczny im. K. Dłuskiego, ul. Żurawia 14, tel. 260-21 — dyżuruje oddział zakaźny dorosłych.

Specjalistyczny Onkologiczny ZOZ, ul. Ogrodowa 12, tel. 357-71.

DYŻURY SZPITALI
W DNIU 8.IX.1981 r.

Woj. Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 26, tel. 216-21 i 270-41 — dyżurują oddziały: chirurgia, reanimacja, wewnętrzny, laryngologia, okulistyka, neurologia, zakaźny dziecięcy.

Woj. Szpital Specjalistyczny im. M. Skłodowskiej-Curie, ul. Warszawska 15, tel. 367-71 — dyżuruje oddział położniczy.

Specjalistyczny p/Gruźliczy ZOZ, ul. Warszawska 18, tel. 355-81 — dyżuruje oddział gruźlicy.

W ŁOMŻY

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999.

Pogotowie Chirurgiczne, ul. M. Skłodowskiej-Curie 1, czynne całą dobę.

APTEKI

Apteka nr 45-003, ul. Giełczyńska 1, tel. 32-44.

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul. M. Skłodowskiej-Curie 1, tel. 24-01.

W SUWAŁKACH

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999.

APTEKI

Apteka nr 79-003 ul. Kasprzaka 3 tel. 25-91.

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul. Kościuszki 101 tel. 22-41.

Gazeta Współczesna

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Redaguje Kolegium Adres Redakcji: ul Wesołowskiego 1, 15-950 Białystok, skr poczt 193 Telefony: centrala 2-31 41 — łączy wszystkie działy redakcji Redaktor Naczelny 2-09-35, Zastępca Redaktora Naczelnego 2-11-18, Zastępca Redaktora Naczelnego 2-77-10, Sekretarz Redakcji 2-15-08, Dział reporterski 2-23-77, Dział Ekonomiczny 2-11 30 Dział Sportowy 2 23 17 Redakcja nocna 3-46-27, 3-74-03. Oddziały Redakcji: Suwałki, ul. Kościuszki 32, tel. 35-26 i 39-00 Łomża, ul. Sadowa 10, tel 56-87. Wydawca Białostockie Wydawnictwo Prasowe. 15-950 Białystok, ul Wesołowskiego 1. Konto: NBP I O Białystok 5018-4066, Telefony: centrala 2-32-41, Dyrektor 2-11-16, Druk: Białostockie Zakłady Graficzne w Białymstoku. Ogłoszenia przyjmuje: Biuro Reklam i Ogłoszeń, ul Wesołowskiego 1, 15-950 Białystok, tel. 2-32-41 wewn. 218 oraz wszystkie biura ogłoszeń RSW „Prasa-Książka-Ruch" na terenie całego kraju. Ogłoszenia do „Gazety Współczesnej" przyjmują również Oddziały Redakcji: Łomża, ul. Sadowa 10, tel 57-11, Suwałki, ul. Kościuszki 32, tel. 35-26. Za treść ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności Prenumeratę przyjmują Oddziały RSW „Prasa Książka Ruch" oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach: do 25 listopada na styczeń, I kwartał, I półrocze roku następnego i na cały rok następny; do dnia 10 poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego Cena prenumeraty: miesięczna 26 zł, kwartalna 78 zł półroczna 156 zł, roczna 312 zł Jednostki gospodarki uspołecznionej, organizacje społeczne zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch", w miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów RSW „Prasa Książka Ruch" w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch" Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul Towarowa 28, 00-958 Warszawa kontoPKO nr 1531-71 w terminach obowiązujących dla prenumeraty krajowej Prenumerata ta jest droższa od prenumeraty krajowej o 50 proc dla zleceniodawców indywidualnych i o 100 proc dla zlecających instytucji i zakładów pracy PI ISSN 0137-9488. Nr indeksu 35013. Czytelnicy indywidualni wpłacają prenumeratę wyłącznie A-2